

Bruxelles, den 27. februar 2025
(OR. en)

6601/25

ENER 40
FISC 41
ECOFIN 218
ENV 105

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	27. februar 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 79 final
Vedr.:	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Handlingsplan for energi til overkommelige priser Udnyttelse af energiunionens sande værdi for at sikre alle europæere effektiv og ren energi til overkommelige priser

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 79 final.

Bilag: COM(2025) 79 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.2.2025
COM(2025) 79 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

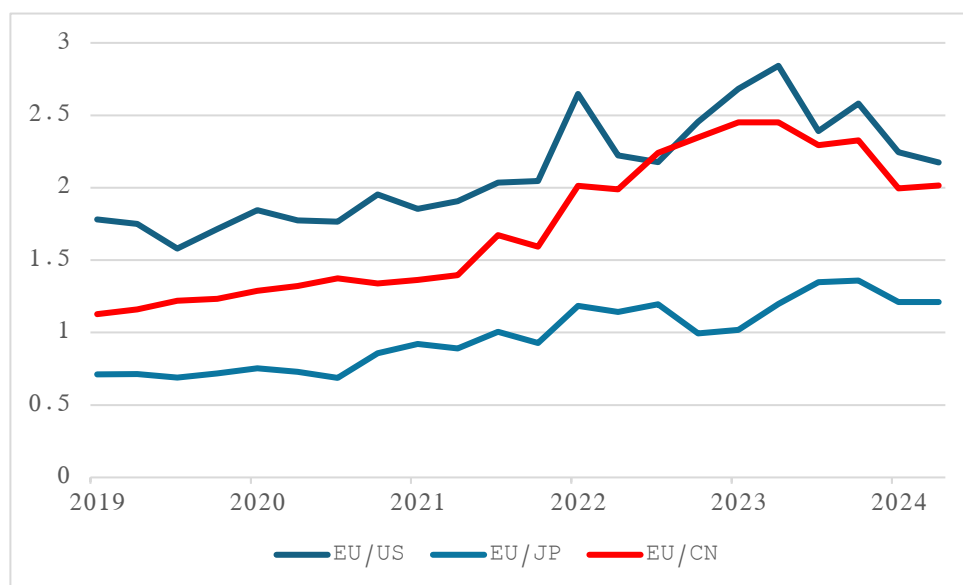
Handlingsplan for energi til overkommelige priser

**Udnyttelse af energiunionens sande værdi for at sikre alle europæere effektiv og ren
energi til overkommelige priser**

1. INDLEDNING

Vores energimarked giver næring til vores økonomi, understøtter vores samfund og fører vores lokalsamfund sammen. Sammen har vi opbygget modstandsdygtige net, afkoblet vores økonomiske vækst fra vores drivhusgasemissioner, mindsket vores afhængighed og udvist lederskab i den globale energiomstilling. EU klarede den seneste energikrise takket være den hurtige udbredelse af ren energi, diversificeringen af forsyningen, adgangen til sammenkoblede energinet, der er afgørende for forsyningssikkerheden, og den solidaritet, der er blevet udvist på tværs af medlemsstaterne.

Der er dog et **klart og presserende behov for at styrke vores energiunion**. Høje energiomkostninger skader vores **borgere**: Energifattigdom berører mere end 46 millioner europæere, idet indvirkningen på sårbare grupper er uforholdsmæssig stor.¹ For **industrien** er detailpriserne på elektricitet næsten fordoblet: For en mellemstor industriel forbruger lå priserne i 2023 97 % over gennemsnittet for perioden 2014-2020.² **Forskellen i energipriser** mellem EU og vores største konkurrenter vokser.³ Dette medfører en risiko for, at nye investeringer begunstiger lande uden for Europa, og at eksisterende industrier flytter, hvilket fører til potentiel flugt af kritiske industrier, der fremmer EU's økonomi og modstandsdygtighed og skaber kvalitetsjob.⁴ Den aktuelle situation undergraver EU's **globale status** og internationale **konkurrenceevne**.⁵

¹ Eurostats database (Onlinedatakode: ilc_mdes01)

² [Study on energy prices and costs – Evaluating impacts on households and industry – 2024-udgaven](#), Trinomics, 2025.

³ Se figur 1. EU's detailpriser på elektricitet for industrien var i andet kvartal 2024 2,2 gange højere end i USA, dobbelt så høje som i Kina og 1,2 gange højere end i Japan (hvor de historisk har været lavere).

⁴ Beskæftigelsen i sektoren for vedvarende energi nåede i 2023 op på ca. 1,8 millioner i EU. [Renewable energy and jobs: Annual review 2024](#); IRENA i samarbejde med ILO, 2024.

⁵ [The future of European competitiveness, part B](#), figur 2, Mario Draghi, september 2024. Større forskelle i detailpriserne i EU fra under 100 EUR/MWh (PT, FI, SE) til over 250 EUR/MWh (CY, HU, NL).

Figur 1. Forhold mellem detailpriser på elektricitet i industrien på de globale markeder (*Europa-Kommissionens skøn*)

(Et tal på mere end 1 betyder, at EU-priserne er højere end priserne i det tilsvarende ikke-EU-land)

Derfor lancerer Kommissionen et ambitiøst program til støtte for vores borgere, virksomheder og industri ved at fremme vækst og investeringer og dekarboniseringsindsatsen.

Konkurrenceevnekompasset for EU⁶ vil være retningsgivende for arbejdet i de kommende fem år. Målet er at puste nyt liv i den økonomiske dynamik i Europa. **Aftalen om ren industri, vores strategi for vækst og velstand, der forener klima og konkurrenceevne**, er en central del af dette arbejde. Som støtte for aftalen om ren energi vil **handlingsplanen for energi til overkommelige priser** fokusere på lavere energiomkostninger for borgere, virksomheder, industri og lokalsamfund i hele EU under hensyntagen til alle menneskers, herunder sårbare grupper, behov.

Denne handlingsplan indeholder foranstaltninger til **at sænke energiregningerne på kort sigt**, mens **gennemførelsen af hårdt tiltrængte omkostningsbesparende strukturreformer fremskyndes**, og **vores energisystemer styrkes for at afbøde fremtidige prischok**. Med fuld inddragelse af medlemsstaterne og alle relevante interessenter vil disse **otte foranstaltninger** for energi til overkommelige priser reducere energiomkostningerne og bidrage til at opbygge en ægte **energiunion**, der sikrer konkurrenceevne, sikkerhed, dekarbonisering og en retfærdig omstilling, således at fordelene ved billigere energi kan overføres til slutbrugerne.

2. HVAD PRESSER ENERGIOMKOSTNINGERNE I EU OP?

Energiregninger bestemmes af en **kombination af faktorer**: energiforsyningsomkostninger i forbindelse med det samlede forbrugsniveau, netomkostninger samt punktafgifter og beskatning. Energiforsyningsomkostningerne afhænger til gengæld af engrospriserne, som påvirkes af forskellige faktorer såsom udbuds- og efterspørgselsforhold, energimiks, samkøring, konkurrence, vejrforhold og geopolitiske realiteter samt udbudskonkurrence mellem leverandørerne. Disse faktorer forklarer **de strukturelle udfordringer** i EU's energisystem.

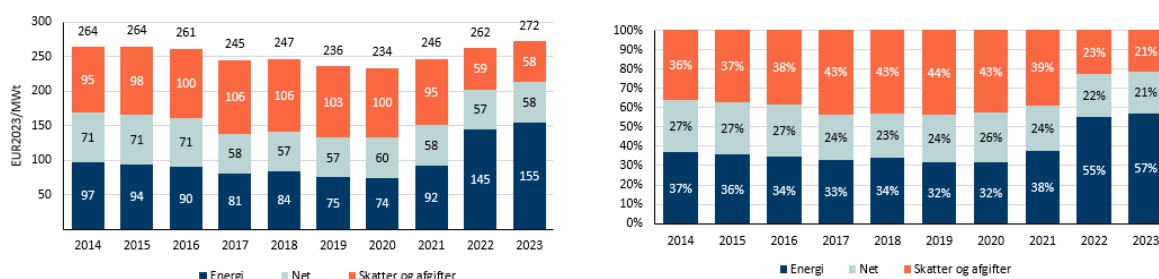
For det første resulterer Europas afhængighed af **importerede fossile brændstoffer** i udsving i energipriserne og højere forsyningsomkostninger, samtidig med at EU bliver mere sårbar over for eksternt pres og usikkerhed på det globale marked. Mens efterspørgslen efter naturgas faldt med 18 % mellem august 2022 og maj 2024,⁷ er EU fortsat udsat for globale prisudsving på fossile brændstoffer, og 90 % af EU's naturgasefterspørgsel dækkes af import.⁸ Under den seneste energikrise blev konsekvenserne af overdreven forsyningsafhængighed tydelige. Ruslands anvendelse af sin gaseksport som våben førte til forsyningsusikkerhed og kraftige prisstigninger. I 2022 nåede EU's **energiregning for importerede fossile**

⁶ [A Competitiveness Compass for the EU \(COM\(2025\) 30 final\)](#).

⁷ [Impact Assessment Report for Europe's 2040 climate target \(SWD\(2024\) 63 final](#), bilag 8 (del 3/5), afsnit 1.2.3).

⁸ [Eurostat natural gas statistics](#). Europa importerede 273 mia. m³ i 2024 sammenlignet med 334 mia. m³ i 2022.

brændstoffer op på 604 mia. EUR, efter et historisk lavpunkt på 163 mia. EUR i 2020.⁹ Idet en betydelig andel (28,9 %) af EU's gennemsnitlige elproduktionsmiks stadig er baseret på fossile brændstoffer,¹⁰ og transporten i vid udstrækning er baseret på olieprodukter, har omkostningerne ved import af fossile brændstoffer **en betydelig indvirkning på forbrugernes energiregninger** (jf. figur 2).

Figur 2. EU's elregninger for husholdninger (DD-interval, venstre) og industri (ID-interval, højre) i faste 2023-priser¹¹

For det andet påvirker **ineffektivitet og manglende fuld integration i elektricitetssystemet** også energiregningerne. Europa har det mest integrerede net på verdensplan, men der skal opnås mere med hensyn til **samkøring, netinfrastruktur, integration af energisystemer og systemfleksibilitet** for at fremme integrationen af billigere og renere energikilder. **Langvarige godkendelsesprocedurer** for projekter vedrørende ren energi og net hindrer yderligere fremskridt. Ifølge de nuværende skøn vil ca. halvdelen af EU's nye kapacitetsbehov for grænseoverskridende elektricitet ikke kunne opfyldes i 2030,¹² hvilket bremser den fuldstændige integration af vores energimarked.

Endelig øger **stigende systemomkostninger** som følge af netafgifter samt skatter og afgifter elpriserne yderligere og udgør en væsentlig del af regningen, som kan stige yderligere, da vores net vil kræve betydelige investeringer i de kommende år.

3. OPBYGNING AF EN ÆGTE ENERGIUNION MED HENBLIK PÅ AT LEVERE ENERGI TIL MERE OVERKOMMELIGE PRISER

EU's energipolitik ved en skillevej

Energi er en byggesten og en drivkraft for vores Union. Men selv om vi har opbygget et stærkt sammenkoblet energimarked, har vi endnu ikke opnået en **ægte energiunion**. Vi står ved et kritisk vendepunkt for Den Europæiske Union. Vi står over for **klare og presserende udfordringer**. Vores energiomkostninger er fortsat forholdsvis høje, **hvilket sætter Europa i en reel risiko for afindustrialisering** og udgør en kritisk trussel mod vores økonomi.

Omkostningerne ved ikke at handle er højere end omkostningerne ved at handle. At standse halvvejs på vejen mod dekarbonisering udgør en byrde for vores økonomier og vores

⁹ [Rapport om energipriser og -omkostninger i Europa](#) (COM(2024) 136 final), Europa-Kommissionen, marts 2024.

¹⁰ [European electricity review 2025](#), EMBER, januar 2025.

¹¹ Eurostat, [nrg_pc_204_c](#) og [nrg_pc_205_c](#) 17. februar 2025.

¹² [Electricity Infrastructure Monitoring Report 2024](#); ACER, december 2024.

industrielle kapacitet. F.eks. kostede begrænsningen af vedvarende energi i Tyskland alene i 2023 over 3 mia. EUR, og forbrugerne og virksomhederne fik ikke gavn af fordelene ved produktionen af denne billige energi. I takt med at elsystemet bliver mere komplekst, gør omkostningerne det også: Omkostningerne til håndtering af overbelastning af nettet, hovedsagelig fra belastningsomfordeling, nåede et højdepunkt på 5,2 mia. EUR i 2022¹³ og kan stige til 26 mia. EUR inden 2030.¹⁴ Den mest effektive måde at styre disse omkostninger på er gennem fælles og strategiske europæiske investeringer, samtidig med at der sikres teknologisk neutralitet.

Omkostningerne ved ikke at fuldføre overgangen forværres af **omkostningerne ved ikke at udnytte det indre marked fuldt ud** og dets potentiale til at sænke priserne. Sydøsteuropa oplevede eksempelvis prisstigninger i aftenimerne sidste sommer med et gennemsnit på over 250 EUR/MWh, bl.a. på grund af manglende grænseoverskridende kapacitet og utilstrækkelig fleksibilitet. Dette kunne have været afhjulpet ved hjælp af et mere sammenkoblet energisystem.

Styrkelse af aftalen om ren energi gennem en robust energiunion

Hvis udfordringerne er klare, er energiunions rolle med hensyn til at tackle dem det også. Energikrisen viste, hvor vi er nødt til fortsat at styrke vores infrastruktur og udbyde integrationen af EU's energimarked.

Vi har allerede taget store skridt. Med REPowerEU-planen har vi gjort vores energisystem mere modstandsdygtigt ved at styrke energieffektiviteten, udbrede ren produktion og diversificere vores forsyninger. Fremskridtene har været tydelige. Nyinstalleret vindkraft- og solenergi kapacitet nåede et rekordhøjt niveau på 78 GW i 2024, og i både 2022 og 2023 nåede salget af varmepumper op på tre millioner enheder. I 2024 genererede vedvarende energikilder et nyt rekordhøjt niveau på 48 % af elektriciteten i EU, hvilket er en stigning fra henholdsvis 45 % i 2023 og 41 % i 2022. **Vores indsats har båret frugt:** Siden foråret 2023 er gaspriserne faldet betydeligt. I de kommende uger vil Kommissionen også sætte yderligere skub i den fulde gennemførelse af REPowerEU for helt at sætte en stopper for importen af russisk energi. Men for at opnå varige langsigtede løsninger skal vi ikke skrue ned, men derimod fortsætte med at bevæge os fremad. Vi skal i sidste ende opnå en ægte energiunion gennem **tre vigtige katalysatorer**.

For det første har vi brug for **et fuldt integreret energimarked** understøttet af et **sammenkoblet og digitaliseret net** og en sammenhængende **regulerings- og forvaltningsordning**. Det indre energimarked og integrationen af de europæiske elektricitetsmarkeder kommer allerede forbrugerne til gode i form af ca. 34 mia. EUR om året.¹⁵ **En yderligere integration kan øge disse fordele til op til 40-43 mia. EUR om året inden 2030.**¹⁶ Vi får brug for massive netopgraderinger, som bør sikres på den mest omkostningseffektive måde: En bredere anvendelse af netforbedrende teknologier og fleksibel anvendelse af systemet kan nedbringe omkostningerne til konventionel netudvidelse

¹³ Nettarifferne kan stige betydeligt med 60 % inden 2050 sammenlignet med 2022, [Transmission capacities for cross-zonal trade of electricity and congestion management](#), ACER, juli 2024.

¹⁴ [Redispatch and Congestion Management](#), Det Fælles Forskningscenter, maj 2024.

¹⁵ [ACER's final assessment of the EU wholesale electricity market design](#), ACER, april 2022.

¹⁶ [Integrating the EU energy market to foster growth and resilience](#), IMF, januar 2025. [Realising the benefits of European market integration](#), Baker o.a., 2018, Benefits of an integrated European energy market, Booz o.a., 2013.

med op til 35 %. Regionalt samarbejde i hele Europa understøttet af bedre samkøring og tættere koordinering¹⁷ kan reducere behovet for fleksibilitetsinvesteringer med op til 20 %.¹⁸

For det andet har vi behov for et **dekarboniseret energisystem** drevet af en betydelig opskalering af **ren energi og elektrificering**, hvor **energieffektiviteten** står i centrum. Verden bevæger sig hurtigere end nogensinde før i retning af ren energi. De globale udgifter til ren energi nåede sidste år et rekordhøjt niveau på 1,9 bio. EUR. For hver euro, der investeres i fossile brændstoffer, investeres der to euro i vedvarende energi. Vi ønsker at bidrage til dekarboniseringen, fordi dekarbonisering ikke kun understøtter ren energi, men også fører til kvalitetsjob, vækst og energisikkerhed. Desuden vil en reduktion af andelen af fossile brændstoffer i det europæiske energisystem yderligere beskytte forbrugerne mod markedsudsving.

For det tredje har vi, i lyset af at naturgas stadig udgør en del af Europas energiforbrug, brug for et **mere gennemsigtigt og konkurrencedygtigt velfungerende gasmarked**, samtidig med at vi fortsætter bestræbelserne på diversificering og nedbragt efterspørgsel. EU oplever fortsat ustabile bevægelser i de internationale gaspriser. Vi er nødt til at sikre en gashandel på rimelige vilkår, og vi er nødt til at udnytte vores kollektive styrke. F.eks. har mekanismen til aggregering af efterspørgslen dækket 42 mia. kubikmeter siden 2023, hvilket svarer til 13 % af EU's gasforbrug i denne periode.

Vil vil kort sagt **kun kunne sikre energi til overkommelige priser ved at fremskynde investeringerne** i ren energi og infrastruktur, sikre hurtig fremskyndelse af elektrificeringen, øge energieffektiviteten og skabe gennemsigtighed og retfærdighed på gasmarkedene. Det er grunden til, at **Europa har brug for denne handlingsplan**: at bidrage til en hurtig og håndfast reaktion, der nedbringer energiomkostningerne på kort sigt, fremtidssikrer energisystemet, tiltrækker investeringer og sikrer leveringen. I den forbindelse kan en strømlining af vores lovgivningsmæssige rammer og en reduktion af de administrative byrder hjælpe virksomhederne ved at skabe synlighed og enkelhed i forbindelse med udbredelsen af rene teknologier. En samordnet indsats og et samordnet engagement fra de europæiske lederes side på højeste politiske niveau er afgørende for at gennemføre denne transformative handlingsplan.

Uden energiomstillingen ville EU's regning for import af fossile brændstoffer i 2025 være 45 mia. EUR højere end i 2019, hvilket svarer til anslået 0,25 % af EU's BNP.

Ved at gennemføre denne handlingsplan vil EU hurtigt kunne se fordelene ved omstillingen til ren energi. Dette vil udmønte sig i et fald i EU's regning for import af fossile brændstoffer år efter år i retning af besparelser på 130 mia. EUR om året senest i 2030. Dette svarer til anslået 0,65 % af BNP i 2030.¹⁹ Sådanne besparelser ved at reducere brugen af fossile brændstoffer kan groft opdeles i tre kategorier: i) stigende elektrificering og energieffektivitet, hvilket igen mindsker den samlede efterspørgsel efter fossile brændstoffer (25 %), og ii) erstatning af vedvarende efterspørgsel efter fossile brændstoffer inden for elproduktion med ren energi (50 %) understøttet af iii) tilstrækkelig netkapacitet, infrastruktur til intelligente net og fleksibilitet i energisystemet (25 %).

¹⁷ [Redispatch and Congestion Management](#); Det Fælles Forskningscenter, maj 2024.

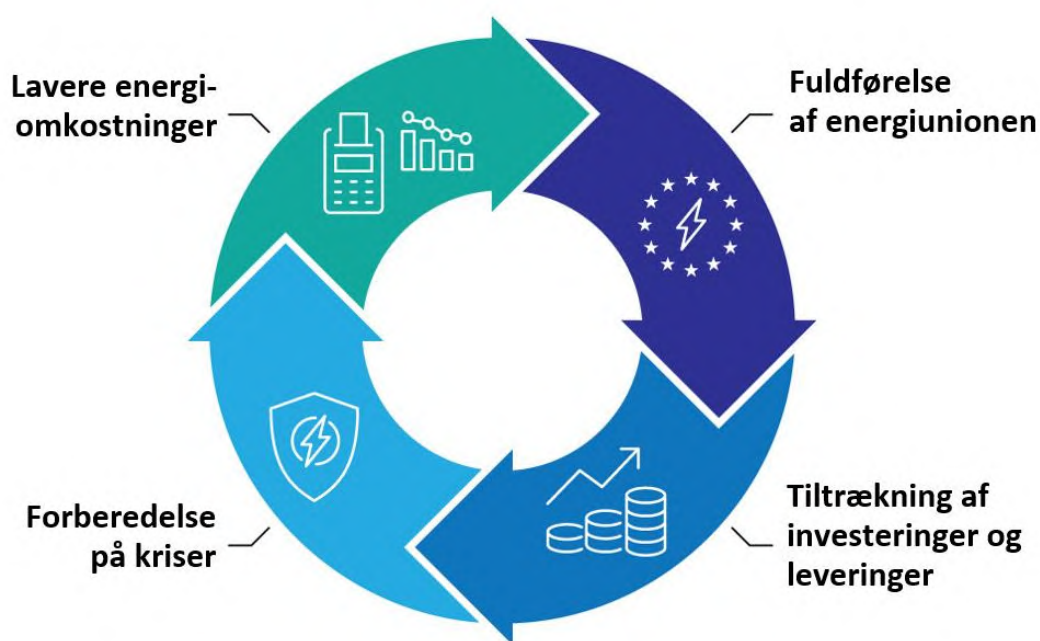
¹⁸ [Power system flexibility in the Penta region](#); Trinomics og Artelys, marts 2023.

¹⁹ Besparelser i 2025 i forhold til importmængderne i 2019 med skøn baseret på antagelser om spotpriser på fossile brændstoffer for 2024. Med en antagelse om (højere) priser i 2022 vil de årlige besparelser stige fra 140 mia. EUR i 2025 (ca. 0,75 % af BNP) til 340 mia. EUR i 2030 (1,75 % af det forventede BNP) og op til 600 mia. EUR i 2040 (2,7 % af det forventede BNP).

Besparelserne i EU's regning for import af fossile brændstoffer vil årligt stige op til 260 mia. EUR inden 2040.²⁰

4. EN HANDLINGSPLAN FOR ENERGI TIL OVERKOMMELIGE PRISER TIL ALLE EUROPÆERE

Med denne handlingsplan foreslås en **øjeblikkelig samordnet indsats** fra Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet, medlemsstaterne og industrien med henblik på: i) lavere energiomkostninger for alle, ii) fuldførelse af energiunionen, iii) tiltrækning af investeringer og iv) forberedelse på potentielle energikriser. De fleste foranstaltninger vil **blive gennemført i løbet af 2025**, idet der vil være fokus på de foranstaltninger, der medfører **øjeblikkelig hjælp til energiforbrugerne**.

Figur 3. De fire søjler i handlingsplanen for energi til overkommelige priser

Søjle I: lavere energiomkostninger

Lavere regninger kræver, at der tages fat på regningens **tre omkostningskomponenter: net- og systemomkostninger, beskatning og leveringsomkostninger**. Naturgas er en væsentlig del af elektricitetsmikset, og derfor vil sikringen af velfungerende gasmarkeder, der bidrager til markedsbaserede priser, også være med til at sænke både gas- og elregningerne. Desuden vil energieffektivitet og -besparelser nedbringe den mængde elektricitet, som forbrugerne skal købe.

²⁰ 1,2 % af EU's anslåede BNP. Besparelserne i 2040 beregnes ud fra en antagelse om en ambition om en reduktion af drivhusgasemissionerne på 90 % i 2040.

Foranstaltning 1: mere økonomisk overkommelige elregninger

Medlemsstaterne kan allerede i dag nedbringe elregningerne. Dette kræver øjeblikkelig handling og større ambitioner, navnlig inden for netafgifter og beskatning.

a) Netafgifter

Netafgifterne finansierer den fysiske opgradering af nettene og systemdriften. Der er brug for betydelig kapital til investeringer i modernisering og udvidelse af elnettet. Dette er afgørende for at lette udbredelsen af vedvarende energi, elektrificering og ny industriel og erhvervsmæssig efterspørgsel. På samme tid **er omkostningerne til drift af elsystemet stigende**.²¹ Netafgifter, der tilskynder til systemeffektivitet og anvendelse af billigere ren elektricitet, kan hurtigt nedbringe omkostningerne ved driften af det samlede system, f.eks. ved at mindste behovet for og omkostningerne ved belastningsomfordeling, reducere spidsbelastningsefterspørgsel og dermed behovet for investeringer i nettet og i sidste ende begrænse netafgiftskomponenten i energiregningen sammenlignet med den situation, der ville gøre sig gældende, hvis der ikke blev truffet nogen foranstaltninger.

I betragtning af omfanget af de nødvendige investeringer kan en spredning af disse investeringer over tid desuden bidrage til at sikre, at omkostningerne holdes nede for forbrugerne. Dette er især relevant, når der med investeringerne foregribes en usikker fremtidig vækst i efterspørgslen efter elektricitet som følge af elektrificering, hvor en pålægning af alle sådanne investeringer på nuværende brugere kan udgøre en urimelig byrde for tidlige brugere og bremse elektrificeringen.²²

²¹ Fra 2020 til 2022 blev omkostningerne til belastningsomfordeling næsten fordoblet til 4,2 mia. EUR, modkøb fordoblet til 0,8 mia. EUR, og andre omkostninger faldt til 0,2 mia. EUR. Omkostningerne til håndtering af kapacitetsbegrænsninger styres af effektiviteten i systemdriften og omkostningerne til elforsyning, som var særligt høje i 2022 som følge af energikrisen. Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system, ACER, december 2024.

²² Sådanne foranstaltninger, der anvendes på naturlige eller juridiske monopoler, vil sandsynligvis ikke udgøre statsstøtte og kan være i overensstemmelse med principperne om nettakster, der afspejler omkostningerne. Se punkt 188 og 211 i Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte samt punkt 373-375 i retningslinjerne for klima-, energi- og miljøstøtte. Med hensyn til German Hydrogen Backbone mente Kommissionen, at en sådan foranstaltning var forenelig med statsstøtte (*Kommissionens afgørelse C(2024) 4366 final i sag SA.113565*).

Hvad	Mere effektive netafgifter for at reducere omkostningerne til energisystemet
Hvordan	Kommissionen vil: - fremsætte en udformning af tarifmetoder for netafgifter med henblik på at tilskynde til anvendelse af fleksibilitet og investeringer i elektrificering, samtidig med at incitamentet til at investere i nettet opretholdes, og der sikres lige vilkår. Brugere af nettene vil således kunne justere deres energiforbrug eller flytte deres forbrug til tidspunkter og steder med adgang til de billigste energikilder, hvor det er mest omkostningseffektivt for det samlede system - om nødvendigt fremsætte et lovgivningsforslag for at gøre det juridisk bindende - fremsætte en vejledning, der forklarer, hvordan medlemsstaterne, hvor det er relevant i målrettede tilfælde, kan gøre brug af deres offentlige budget til at sænke netafgifterne for at dække de ekstraomkostninger, der følger af foranstaltninger til fremskyndelse af dekarbonisering og markedsintegration, navnlig samkøringslinjer, større netopgraderinger eller havbaseret nettilslutningsinfrastruktur, i overensstemmelse med statsstøttereglerne og konkurrencelovgivningen. Statsbudgettet kan derved f.eks. muliggøre hurtigere afskrivninger for netinvestorer og samtidig undgå prisstigninger for forbrugere - fremsætte en vejledning om foregribende investeringer i elnet, samtidig med at der sikres overkommelige priser for forbrugere for yderligere at støtte systemoperatørerne, de regulerende myndigheder og medlemsstaterne.
Hvornår	Andet kvartal 2025
Virkning	Spidsbelastningsefterspørgslen og omkostningerne til energisystemet og det samlede behov for nye investeringer i nettet vil kunne nedbringes med fleksibilitet. Ved at undgå en ukontrolleret stigning i netforvaltningsomkostningerne, der ellers ville stige til 26 mia. EUR inden 2030, vil de netafgifter, som forbrugere skal betale som en del af elregningen, kunne sænkes.

b) Skatter og afgifter

Regningerne stiger som følge af høje afgifter på elektricitet, og den nuværende beskatningsstruktur afskrækker ikke fra brugen af fossile brændstoffer i forhold til brugen af elektricitet og bremser derfor elektrificeringen og efterspørgslen efter billig hjemmeproduceret elektricitet. Der opkræves to hovedafgifter på elektricitet: moms og energibeskatning – suppleret med andre nationale afgifter. Energibeskatningsdirektivet²³ indeholder bestemmelser om en minimumsbeskatning (punktafgifter) af elektricitet og giver medlemsstaterne mulighed for at sænke afgiftssatsen til nul, hvor det er juridisk muligt, for energiintensive industrier og husholdninger og for alle industrier i tilfælde af elektricitet fra vedvarende energikilder.

En lavere beskatning **viste sig at være meget effektiv til at begrænse energiregninger** under energikrisen, hvor medlemsstaterne indførte lavere moms- og energiafgiftssatser og

²³ [Rådets direktiv 2003/96/EF om EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet.](#)

indkomstoverførsler til sårbare grupper.²⁴ I Frankrig blev elforbrugsafgiften f.eks. sænket fra 22,5 EUR/MWh til 0,6 EUR/MWh.²⁵ En sådan støtte bør være særligt målrettet med henblik på en effektiv målopnåelse og samtidig minimering af de finanspolitiske omkostninger.²⁶

Hvad	Lavere beskatning af elektricitet og fjernelse af ikke-energi-relaterede omkostningskomponenter fra regninger
Hvordan	Rådet bør afslutte revisionen af energibeskatningsdirektivet, der blev foreslået i 2021, og som har til formål at: i) tilpasse beskatningen af energiprodukter til EU's energi- og klimapolitikker, ii) fremme rene teknologier og iii) fjerne forældede undtagelser og nedsatte satser, der i øjeblikket tilskynder til anvendelse af fossile brændstoffer. Kommissionen er parat til fortsat at understøtte vedtagelsen. Kommissionen minder om, at medlemsstaterne kan i) sænke nationale skatter og afgifter på elregningen i retning af minimumspunktafgiftssatser som fastsat i energibeskatningsdirektivet på 0,5 EUR/MWh for virksomheder,²⁷ ii) anvende nedsatte momssatser tilladt i henhold til momsdirektivet og ændringen af Rådets direktiv på mindst 5 %,²⁸ iii) afskaffe afgifter, der ikke er energi-relaterede,²⁹ og iv) flytte afgifter, der finansierer energipolitikker, over på det almindelige budget.³⁰ I overensstemmelse med energibeskatningsdirektivet, som gør det muligt at sænke afgifterne til nul for energi, der forbruges af husholdninger og energiintensive industrier, vil Kommissionen udstede en henstilling til medlemsstaterne om, hvordan denne fleksibilitet kan udnyttes, og hvordan det på tværs af alle sektorer kan sikres, at elektricitet beskattes for en mindre del end andre energikilder, samtidig med at vores langsigtede dekarboniseringsmål forfølges.
Hvornår	Fra vedtagelsen af det reviderede energibeskatningsdirektiv. Yderligere henstillinger fra Kommissionen i fjerde kvartal 2025.
Virkning	Øjeblikkelig reduktion af energiregninger med potentiale til som minimum at halvere skattekompenten (i EUR/MWh) på grundlag af erfaringerne med afgiftsnedsættelserne i 2022-2023 (jf. figur 2). Fremskyndelse af elektrificeringen gennem skattemæssige incitamenter og nedbringelse af afhængigheden af fossile brændstoffer.

²⁴ [Rapport om status over energiunionen](#), "[EU-vejledning om energifattigdom](#)" og [Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager henstillingen fra 2023 om energifattigdom](#), Europa-Kommissionen, 2023. [National fiscal policy responses to the energy crisis](#), Bruegel, juni 2023.

²⁵ [Recommendations for future-proof electricity market design in light of the 2021-23 energy crisis](#), Pollitt o.a., 2024.

²⁶ I Kommissionens meddelelse om [Finanspolitiske retningslinjer for 2024](#) (COM(2023) 141 final) opfordres medlemsstaterne til at målrette deres foranstaltninger meget bedre end tidligere og afstå fra generel støtte og kun beskytte dem, der har brug for det, nemlig sårbare husholdninger og virksomheder.

²⁷ [Energibeskatningsdirektivet 2003/96/EF](#) fastsætter minimumspunktafgiftssatser, som medlemsstaterne skal anvende på energiprodukter, herunder elektricitet.

²⁸ [EU's momsdirektiv 2006/112/EF](#) fastsætter en minimumsstandardmomssats på 15 % for elektricitet, naturgas og fjernvarme og giver mulighed for en nedsat momssats på mindst 5 %. [Rådets direktiv \(EU\) 2022/542](#) bekræfter en nedsat momssats for elektricitet på 5 %. Anvendelsen af de nedsatte satser besluttet af medlemsstaterne. De fleste virksomheder kan fradrage den moms, der er betalt på elektricitet, forudsat at elektriciteten anvendes til afgiftspligtige aktiviteter.

²⁹ Inkluderet direkte i regningen eller i netafgifterne.

³⁰ Dette gælder især afgifter i henhold til støtteordninger til vedvarende energi. Der indføres også nogle gange andre energiafgifter (f.eks. afvikling af nukleare anlæg). Nogle medlemsstater kan vælge at opretholde nogle energipolitiske omkostninger på regningen, hvor statsbudgetterne er meget belastede, med henblik på at minimere risikoen for betydelige nationale politikændringer. Omkostninger i forbindelse med forsyningssikkerhedsforanstaltninger kan ikke flyttes over på budgettet, da dette kan føre til fjernelse af incitamenter til fleksibelt elforbrug og forøgelse af de samlede systemomkostninger.

c) Lavere forsyningsomkostninger ved at øge udbudskonkurrencen

I øjeblikket gælder der fastpriselkontrakter for 73 % af EU's husholdninger samt en betydelig andel af de små og mellemstore virksomheder³¹. Mange ville kunne sænke deres elregninger ved at skifte til en mere konkurrencedygtig leverandør eller flytte forbrugstidspunktet til tidspunkter med lavere priser. De oplever dog stadig markedshindringer. Sårbare forbrugere kræver særlig opmærksomhed. Foranstaltninger vedrørende overkommelige priser bør tage hensyn til lavindkomsthusstandes specifikke behov, herunder fleksible faktureringsmuligheder, der forhindrer afbrydelser for økonomisk dårligt stillede grupper. Energifællesskaberne skal også styrkes, således at lokalsamfund, borgere og virksomheder kan forene kræfterne og investere i projekter for ren energi på lokalt plan. Herved får de mulighed for at producere, sælge og forbruge deres vedvarende energi. Det er afgørende, at EU fortsat yder tilstrækkelig øremærket finansiering til støtte for fuldførelsen af energiunionen.

Hvad	Forbrugerne skal have mulighed for at skifte til billigere energileverandører og drage fordel af vedvarende energi til en overkommelig pris, samtidig med at energifattigdommen bekæmpes
Hvordan	Kommissionen vil foreslå en energipakke for borgerne for at øge borgernes deltagelse i energiomstillingen og styrke energiunionens sociale dimension, herunder navnlig: - tilvejebringelse af vejledning til medlemsstaterne med henblik på at fjerne eksisterende hindringer, så forbrugerne kan spare på deres energiregninger ved at skifte leverandør og ændre kontrakt. Dette indebærer en sikring af forbrugernes forståelse af regningen gennem klare oplysninger og data om energiforbrug og priser, der gør det muligt for forbrugerne at flytte deres forbrug til tidspunkter med lavere priser³² - fastsættelse af foranstaltninger til at reducere energifattigdom, herunder gennem energieffektivitet, og forbrugerens og lokalsamfunds mulighed for at producere, anvende og sælge vedvarende energi på egne vilkår, herunder via energifællesskaber.
Hvornår	Tredje kvartal 2025 (energipakke for borgerne)
Virkning	Husholdningerne kan ved at skifte til den elleverandør, der tilbyder de laveste priser, spare 150-200 EUR om året . ³³ Husholdningerne kan spare 500-1 100 EUR om året ved at deltage i energifællesskaber . ³⁴

Foranstaltning 2: nedbringelse af omkostningerne til elforsyning

Det er afgørende med en **hurtig og fuldstændig gennemførelse af EU's eksisterende ellovgivning** for at reducere omkostningerne til elforsyning: Nyligt vedtagne regler om tilladelser, kontrakter, fleksibilitet, forbrugerindflydelse og markedsovervågning kan bidrage til lavere omkostninger. Dette bør suppleres med følgende øjeblikkelige foranstaltninger.

³¹ [2024 Market monitoring report on energy retail and consumer protection](#), ACER-CEER, september 2024.

³² *Ibid.* Omstillingsraten for elforbrugere i husholdningerne er 7,15 %

³³ [Annual report on the results of monitoring the internal electricity and gas markets in 2021](#), ACER, oktober 2022.

³⁴ [Collective energy sharing: CBA and survey evidence of the willingness to invest](#), Ovaere, 2023, fordele ved kollektive ordninger for egetforbrug baseret på 50-50 % solenergi/vindkraft og overskudsenergi solgt mellem ca. 500-1 100 EUR om året (2020-2022).

a) *Langsigtede elforsyningskontrakter*

Høje og svingende gaspriser driver elpriserne op. **Elkøbsaftaler** og **langsigtede kontrakter** mellem udviklere af ren energi og industrielle forbrugere og virksomheder giver sidstnævnte mulighed for at drage fordel af stabile og billige elpriser i en lang periode. Elkøbsaftaler kan spille en rolle med hensyn til at mindske risikoen ved projekter ved at gøre det muligt for udviklere af vedvarende energi at sikre en langsigtet pris for deres produktion, hvilket understøtter investeringsbeslutninger. De kan også sikre de industrielle forbrugere en prisstabilitet på lang sigt. Mens efterspørgslen efter elkøbsaftaler er stigende,³⁵ skal disse kontrakter fremmes og strømlines yderligere, herunder over for energiintensive virksomheder, der ikke har bred adgang til dem, og som stadig kan stå over for hindringer. Kommissionen øger indsatsen inden for rammerne af reglerne for elmarkedet for at **afkoble elregninger fra prisudsving** ved at fremme udbredelsen af langsigtede elforsyningskontrakter.

Hvad	Afkobling af detailelregninger fra høje og svingende gaspriser
Hvordan	Nedbringelse af hindringerne for nye aktører,³⁶ navnlig energiintensive industrier, for at indgå langsigtede energikontrakter ved at støtte nationale ordninger og indføre risikobegrænsende værktøjer. Kommissionen vil: - i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) lancere et pilotprogram for modparten i de elkøbsaftaler, som virksomhederne har indgået med henblik på langsigtet køb af elproduktion til et vejledende beløb på 500 mio. EUR. I overensstemmelse med tilgangen i udformningen af elmarkedet vil Kommissionen samarbejde med EIB om at fremme elkøbsaftaler, herunder grænseoverskridende elkøbsaftaler, på en teknologineutral måde - vejlede medlemsstaterne i udformning af effektive differencekontrakter, herunder i deres kombination med elkøbsaftaler - vedtage nye regler for at støtte den videre udvikling af de europæiske terminsmarkeder og øge mulighederne for risikoafdækning.
Hvornår	Fjernelsen af lovgivningsmæssige hindringer skal påbegyndes med det samme. Andet kvartal 2025: koordinering med EIB Inden fjerde kvartal 2025: vejledning til medlemsstaterne om udformningen af differencekontrakter
Virkning	Større prisstabilitet for køberne ved at bistå europæiske virksomheder med at styre udsving i energiomkostningerne og få adgang til bedre muligheder for grænseoverskridende risikoafdækning. Langsigtede kontrakter vil også give producenter af vedvarende energi den garanterede indkomst, der er nødvendig for at nedbringe kapitalomkostningerne, hvilket vil bidrage til at lette presset på forbrugerne og skatteyderne.³⁷

³⁵ I 2024 var der undertegnet en kumulativ kontraktkapacitet på 48,4 GW i EU (kilde: [RE-Source](#)).

³⁶ F.eks. kreditværdighed, kontraktkompleksitet og muligheder for risikoafdækning. [Commercial PPAs](#), Baringa for EIB, 2022.

³⁷ [Phased European Union electricity market reform](#), Bruegel, marts 2023.

b) Nedbringelse af tiden brugt på godkendelse af ny miljøvenlig energiforsyning og energiinfrastruktur

Produktionen af **vedvarende energi** er blevet standardkilden til **mindst omkostningskrævende** ny elproduktion.^{38 39} Ikke desto mindre kan tidsrammen for gennemførelse af nye projekter være op til syv til ti år for vindprojekter, op til otte til ti år for distributionsnetprojekter⁴⁰ og til tider endda op til 17 år for transmissionsnetprojekter.⁴¹ Dette hæmmer i alvorlig grad den massive udbredelse af vedvarende energi og kan påvirke projekternes økonomiske model.

På alle niveauer – EU, nationalt, regionalt og lokalt – skal myndighederne gøre en stor indsats for at fremskynde godkendelsesprocedurerne for projekter vedrørende net, oplagring og ren energi, som skitseret i Draghi-rapporten. Dette omfatter godkendelser til infrastruktur, der kan give fleksibilitet til elsystemet, f.eks. ladestandere til elektriske køretøjer. Kommissionen opfordrer **medlemsstaterne til hurtigt at gennemføre** de nyligt vedtagne lovgivningsmæssige rammer for godkendelse af projekter inden for ren energi.⁴²

Virkningen af de seneste godkendelsesreformer kan allerede ses i medlemsstater, der har gjort udstrakt brug af beredskabsforordningen. F.eks. er antallet af **godkendelser til nye landvindprojekter** som følge af anvendelsen af hurtigere godkendelser under energikrisen i Tyskland mere end **tredoblet siden 2022, hvilket har øget antallet af anlæg med 48 % på et år (2023)**⁴³. Derudover er omkring **3 300 km transmissionsnet blevet godkendt siden andet kvartal 2023, hvilket svarer til en besparelse i godkendelsestiden på 12 måneder til tre år**.

Desuden bliver en stor del af den tid, det tager at godkende processer forbundet med investeringer i ren energi, oplagring og net, brugt på miljøvurderinger. Der er behov for **målrettede ajourføringer af de lovgivningsmæssige rammer for miljøvurderinger** for i væsentlig grad at forenkle og afkorte godkendelsesprocedurerne for sådanne projekter, samtidig med at **miljøbeskyttelse og beskyttelse af menneskers sundhed opretholdes. Kortere frister for godkendelse af energiinfrastruktur på nationalt plan** er også afgørende for at opnå lavere energiomkostninger. Dette kan lettes ved hjælp af foranstaltninger såsom stiltiende godkendelse af visse administrative afgørelser i godkendelsesprocessen, hvor dette princip findes i det nationale retssystem, og kvikskranker for udviklere.

Det konkluderes endvidere i Draghi-rapporten, at der er behov for større fokus på at digitalisere de nationale godkendelsesprocesser i hele EU og afhjælpe godkendelsesmyndighedernes mangel på ressourcer. **Godkendelsesprocessen** og de miljømæssige og geologiske data, der er nødvendige for investeringerne i ren energi, skal **digitaliseres. Desuden vil mere detaljerede data** om ressourcepotentialer for vindkraft og

³⁸ [Renewable power generation costs in 2023](#), IRENA, september 2024.

³⁹ Ud over strømlining af godkendelser støtter andre faktorer nedbringelsen af energiprojektomkostningerne, herunder sikring af adgang til konkurrencedygtige finansieringsvilkår, en modstandsdygtig forsyningskæde med tilstrækkelig indenlandsk produktionskapacitet og en kvalificeret arbejdsstyrke samt teknologiske udviklinger.

⁴⁰ [Guidance on EU permitting-related provisions on grid and renewable energy projects](#), EU DSO Entity, januar 2025.

⁴¹ [Uckermark](#) 115 km 380 kV luftledningsprojekt (se [S&P](#)).

⁴² [Direktivet om vedvarende energi](#), [TEN-E-forordningen](#), [direktivet om markedet for vedvarende gas, naturgas og brint](#).

⁴³ 15,2 GW i 2024 ([EE-Statistik Auswertung Januar 2025](#)). Se også [Reuters](#).

solenergi i hele EU hjælpe medlemsstaterne med at kortlægge de områder, der er nødvendige for at nå deres nationale mål, samt med at udpege **områder til fremskyndelse af vedvarende energi**, jf. direktivet om vedvarende energi. **Strømlinede godkendelser vil omfatte hybride energiprojekter** med flere teknologier, f.eks. produktion og oplagring af vedvarende energi med brug af den samme nettilslutning. Endelig vil Kommissionen vurdere muligheden for at strømline den nuværende godkendelses- og licenspraksis for anvendelse af nye kerneenergiteknologier såsom **små modulære reaktorer**.

Hvad	Nedbringelse af godkendelsestiderne for en fremskyndet energiomstilling
Hvordan	Medlemsstaterne bør: - fremskynde godkendelses- og reguleringsprocedurerne ved hurtig gennemførelse og anvendelse af lovgivning - styrke de nationale godkendelsesmyndigheder, herunder gennem offentlige midler og med tilstrækkelig menneskelig kapital, og undersøge fælles digitaliseringsstilgange til godkendelser og miljøvurderingsrapporter. Kommissionen vil støtte medlemsstaterne ved at: - udarbejde særlig vejledning om innovative udbredelsesformer for vedvarende energi⁴⁴ og om særlige net- og oplagringsområder - lancere særlig gennemførelsesstøtte ved udvidelse af Accele-RES-gennemførelsesplanen og bl.a. fuld udnyttelse af potentialet i ekspertgruppen om godkendelser og den samordnede indsats (CA-RES)⁴⁵. Dette vil blive suppleret med en dialog om gennemførelsen for at identificere de resterende hindringer for udstedelse af godkendelser og mulige veje frem - styrke udvekslingen af bedste praksis og identifikationen af hindringer og løsninger via netværk og ekspertgrupper bestående af nationale myndigheder med kompetence til at udstede godkendelser og dialog med regionale, nationale og lokale interessenter - opgradere et online vejledningsværktøj om udstedelse af godkendelser til medlemsstaterne⁴⁶ - yde støtte til Instrumentet for teknisk støtte (TSI)⁴⁷, øge bevidstheden blandt medlemsstaterne om 2025-indkaldelsen og lancere et nyt TSI-flagskib i 2026. Kommissionen vil: - frem sætte lovgivningsforslag for at fremskynde udstedelsen af godkendelser til net, oplagring og vedvarende energi, herunder strømlining af miljøvurderinger og afkortning af fristerne for godkendelser som led i pakken om europæiske net - vurdere strømliningen af licenspraksis for nye kerneenergiteknologier og offentliggøre en SMR-meddelelse.

⁴⁴ Såsom agrosolcelleanlæg, bygningsintegrerede solcelleanlæg og altansolsystemer.

⁴⁵ Samordnet indsats vedrørende direktivet om vedvarende energikilder (<https://www.ca-res.eu/>).

⁴⁶ [Spørgsmål og svar om direktivet om vedvarende energi](#).

⁴⁷ [Forordning \(EU\) 2021/240 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte](#).

Hvornår	Hurtigst muligt: tilpasning af nationale godkendelsesordninger. Medio 2025: - offentliggørelse af nye, mere detaljerede data om potentialer for havbaseret vindkraft og solcelleenergi på Energy and Industry Geography Lab (april 2025) - vejledning om innovative udbredelsesformer for vedvarende energi og om fremskyndelsesområder i forbindelse med net og oplagring - gennemførelsesstøtte. Kombineret med netpakken: lovgivningsforslag om fremskyndelse af godkendelsesprocesserne for projekter inden for net, oplagring og vedvarende energi. 2026: indkaldelse vedrørende nyt TSI-flagskib SMR-meddelelse.
Virkning	Medlemsstaternes gennemførelse af eksisterende EU-lovgivning og de nye foranstaltninger kan reducere godkendelsesprocedurernes varighed til under seks måneder for enklere projekter, herunder repowering på områder til fremskyndelse af vedvarende energi, og til 12 måneder på andre områder, til mindre end 12 måneder eller to år for projekter vedrørende vedvarende energi (inden eller uden for fremskyndelsesområder) og for komplekse projekter som havvind til mindre end to år inden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi og til tre år på andre områder. Desuden vil de styrkede lovgivningsmæssige rammer afhjælpe de eksisterende mangler.

c) Net og samkøringslinjer som katalysatorer for energiomstillingen og industriel dekarbonisering

Et effektivt net sikrer, at energien strømmer fra det sted, hvor den produceres, til det sted, hvor der er behov for den. Det afbøder prisstigninger og sikrer, at alle nyder godt af energi til den bedste pris. Det er derfor vigtigt at sammenkoble områder med stort tilgængeligt potentiale for ren energi med europæiske regioner med høj energiefterspørgsel, således at energi til en overkommelig pris kan leveres der, hvor der er størst behov for den.

Der er behov for 584 mia. EUR til investeringer i elnettene i dette årti.^{48,49} **Behovet for grænseoverskridende infrastruktur modsvares ofte ikke af de konkrete projekter**, hvilket fører til urimelige prisforskelle mellem visse regioner, som det for nylig blev konstateret i Sydøsteuropa. Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) mener, at der fortsat er problemer med hensyn til **den grænseoverskridende kapacitet på 32 GW, der er behov for inden 2030**.⁵⁰ Omfattende infrastrukturprojekter af regional eller EU-dækkende betydning står over for udfordringer i forbindelse med stigende projektomkostninger⁵¹ og en retfærdig fordeling af omkostninger og fordele.⁵² Fire eksempler på sådanne manglende flagskibsforbindelser omfatter:

- etablering af et integreret havbaseret net i de nordlige have

⁴⁸ [En EU-handlingsplan for net \(COM\(2023\) 757 final\)](#).

⁴⁹ [Redispatch and Congestion Management](#), Det Fælles Forskningscenter, maj 2024.

⁵⁰ [Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system](#), ACER, december 2024.

⁵¹ Keltisk samkøringslinje fra 930 mio. EUR til 1 482 mio. EUR ([CRE](#)), Biscayabugten fra 1 750 mio. EUR til 2 600 mio. EUR ([CRE](#)). Omkostningerne forbundet med Princess Elisabeth rapporteres til at være steget fra anslået 2,2 mia. EUR til 7-8 mia. EUR (Bruxelles Times: [1](#) og [2](#)).

⁵² I 2024 blev en [SE-DE-samkøringslinje](#) aflyst (se [FT](#)) på grund af uoverensstemmelser i fordelingen af forbrugers overskud.

- yderligere styrkelse af de baltiske landes fysiske integration med Central- og Nordeuropa efter synkroniseringen af de baltiske lande og sikringen af grænseoverskridende infrastruktur i Østersøregionen
- forøgelse af samkøringsniveauet af Den Iberiske Halvø med resten af Europa
- øget samkøring og markedsintegration mellem Sydøsteuropa og Centraleuropa.

Fordele ved disse **flagskibsprojekter** vil række ud over værtsmedlemsstaterne for projekterne. Energiunionen kan derfor kun realiseres gennem udformning af nye projekter og fremskyndelse og afslutning af eksisterende projekter. I betragtning af projekternes omfang og effekt er det **afgørende, at EU fortsat yder tilstrækkelig finansiering** til at støtte færdiggørelsen af energiunionens samkøringslinjer på både grænseoverskridende og nationalt plan. Gennem investeringer i opnåelse af EU's dekarboniseringsmål og fjernelse af hindringer for energiunionen kan Europa sænke energipriserne, øge energisikkerheden og tage føringen inden for rene teknologier.⁵³ I meddelelsen om vejen til den næste flerårige finansielle ramme⁵⁴ blev det anerkendt, at vi er nødt til at sikre, at EU-budgettet støtter europæiske offentlige goder, navnlig grænseoverskridende projekter.

Samtidig skal den eksisterende infrastruktur udnyttes effektivt. F.eks. bør mindst 70 % af samkøringslinjernes kapacitet stilles til rådighed for grænseoverskridende handel med elektricitet, men de fleste medlemsstater ligger stadig langt fra dette mål.⁵⁵

På nationalt plan **stiger antallet af ansøgninger om nettilslutning til distributionsnet eksponentielt** i hele Europa. Dette skaber lange køer, hvilket forsinker den vedvarende energi, elektrificeringen og etableringen af industriklynger og hæmmer investeringer. Ud over elektricitet er der behov for nye **brint-, kulstof- og lokale varmenet**.

Hvad	Fremskyndelse af udvidelsen, moderniseringen og digitaliseringen af net
Hvordan	På grundlag af foranstaltningerne i handlingsplanen for elnettet, der blev vedtaget i 2023, vil Kommissionen fremlægge en pakke om europæiske net bestående af lovgivningsforslag og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på bl.a. at forenkle de transeuropæiske energinet (TEN-E-forordningen), sikre grænseoverskridende integreret planlægning og levering af projekter, navnlig vedrørende samkøringslinjer, strømline godkendelser, forbedre planlægningen af distributionsnet, fremme digitalisering og innovation samt øge synligheden af produktionsbehovene. Den vil følge en topstyret planlægningstilgang, der integrerer regionale og EU-interesser og udvikler en effektiv omkostningsdelingsmekanisme (f.eks. for grænseoverskridende projekter) med henblik på et optimeret energisystem. EIB vil endvidere indføre en "pakke om netproduktion" for den europæiske forsyningskæde, der tager udgangspunkt i vindpakken, for at levere modgarantier til producenter af netkomponenter svarende til et vejledende beløb på mindst 1,5 mia. EUR.
Hvornår	Pakken om europæiske net skal fremlægges senest i første kvartal 2026.
Virkning	Investering af 2 mia. EUR om året i grænseoverskridende net sikrer fordele svarende til 5 mia. EUR for borgerne årligt. ⁵⁶ Foregribende investeringer, ekspertise

⁵³ [Vejen til den næste flerårige finansielle ramme \(KOM\(2025\) 46 final](#), side 5 og 8).

⁵⁴ [Register over Kommissionens dokumenter \(COM\(2025\)46\)](#).

⁵⁵ Mange transmissionssystemoperatører i tætmaskede områder af EU's elnet stillede i gennemsnit mellem 20 % og 50 % af visse netelementers fysiske kapacitet til rådighed i 2023. De er således langt fra at nå de 70 %. [Cross-zonal capacities and the 70% margin available for cross-zonal electricity trade](#), ACER, juli 2023.

⁵⁶ [System needs study](#), ENTSO-E, maj 2023. 64 GW omfatter perifere lande uden for EU.

inden for aktivers ydeevne og netvenlig fleksibilitet kan **reducere investeringsbehovet i forbindelse med distributionsnet med 12 mia. EUR om året**,⁵⁷ svarende til 18 % af det samlede investeringsbehov.⁵⁸ En prioritering af regionale fordele eller EU-fordele i nationale planer begrænser ineffektivitet og unødvendige omkostninger, der skal bæres af forbrugerne.

Der anvendes kun i begrænset omfang **netforbedrende teknologier**, selv om de **kunne udvide netkapaciteten med 20-40 % inden 2040** og nedbringe omkostningerne til konventionel netudvidelse med op til 35 %.⁵⁹

d) Øget fleksibilitet

Større fleksibilitet i systemet, f.eks. med **oplagring og fleksibelt elforbrug**, hjælper med at håndtere ubalancer i efterspørgsel og udbud ved at tilskynde kunderne til at flytte elforbrugstidspunktet til tidspunkter, hvor der er mere elektricitet, eller hvor efterspørgslen er lavere, dvs. når elektriciteten er billigere. Dette reducerer **prisstigninger og negative prisepisoder**, mindsker udsving og bidrager generelt til lavere og mere stabile elpriser. Efterspørgslen efter elektrificering såsom nye elektromobilitetsflåder kan spille en rolle i tilvejebringelsen af fleksibilitetstjenester.

I mange medlemsstater er der hindringer for det fleksible elforbrug og oplagringen⁶⁰ med hensyn til adgangen til engrosmarkeder eller deltagelse i accessoriske tjenester og tjenester til håndtering af kapacitetsbegrænsninger. I ti medlemsstater har aggregatorer ikke en korrekt defineret retlig ramme, hvilket forhindrer dem i at deltage i de tjenester, der kan bidrage til at skabe fordele for forbrugerne. I ti medlemsstater har færre end 30 % af husstandene adgang til **intelligente målersystemer** (med realtidsoplysninger om energiforbruget). Udbredelsen skal fremskyndes.⁶¹ Nogle industrielle forbrugere kan bidrage væsentligt til netfleksibilitet ved at flytte deres energiforbrug til tidspunkter med lav efterspørgsel, reducere omkostningerne og forbedre systemstabiliteten.

Hvad	Øget systemfleksibilitet ved anvendelse af oplagring og fleksibelt elforbrug
Hvordan	Medlemsstaterne skal: - hurtigt gennemføre EU-reglerne om markedsadgang for oplagring og fleksibelt elforbrug og fjerne nationale hindringer. Kommissionen vil: - præcisere statsstøttekravene til fleksibilitetsordninger for ikkefossile brændstoffer i de nye statsstøtteregler, hvilket gør det lettere for medlemsstaterne at udforme deres støttemekanismer for at give forbrugerne incitament til at give systemet fleksibilitet - vedtage nye regler om fleksibelt elforbrug for at sikre, at forbrugerne kan drage fuld økonomisk fordel af fleksibiliteten. Disse regler vil fjerne de resterende hindringer, der hæmmer fleksibelt elforbrug og oplagringstjenester på det indre marked for elektricitet - indhente medlemsstaternes synspunkter om et instrument for ren

⁵⁷ [The role of electricity distribution systems in assessing flexibility needs](#), Det Fælles Forskningscenter, 2024.

⁵⁸ [Grids for Speed](#), Eurelectric, maj 2024.

⁵⁹ Desuden kan teknologier som vejsensorer bidrage til at forbedre driften af elsystemet.

⁶⁰ [Demand response and other DER: what barriers are holding them back](#), ACER, februar 2024.

⁶¹ [2024 Market Monitoring Report on Energy Retail and Consumer Protection](#), ACER og CEER, september 2024.

	fleksibilitet baseret på elkøbsaftaler og en industri, der forpligter sig til at forbruge ren elektricitet, samtidig med at det udformes på en måde, der i tilstrækkelig grad begrænser risikoen for konkurrenceforvridninger og støttekapløb i det indre marked, som krævet i statsstøttere reglerne.
Hvornår	Medlemsstaterne skal omgående fjerne nationale hindringer. Kommissionens revision af rammebestemmelser i henhold til statsstøttere reglerne senest i andet kvartal 2025, nye regler om fleksibelt elforbrug senest i første kvartal 2026.
Virkning	Fuldstændig levering af et elektricitetssystem, der understøttes af markedsintegration, produktion af vedvarende energi og fleksibel kapacitet, kan i gennemsnit resultere i 40 % lavere engrospriser på elektricitet i EU . ⁶² Mere fleksibilitet kan give håndgribelige omkostningsbesparelser, idet industriens skøn er 2,7 mia. EUR om året i undgået spidsbelastningskapacitet senest i 2030 . ⁶³

Fleksibelt elforbrug bør også fremmes på detailmarkedet som en ordning, der sikrer lavere priser for frivillige industrier og forbrugere, der er villige til at deltage i energisystemets integration.

Hvad	Vejledning om fremme af betaling for fleksibilitet i detailkontrakter
Hvordan	Kommissionen vil: - udarbejde vejledning om fremme af betaling for fleksibilitet i detailkontrakter - fremsætte en bred vifte af standardiserede markedsbaserede konforme systemer skræddersyet til forskellige industrielle og andre forbrugerbehov på grundlag af systemer, der allerede findes i nogle medlemsstater.
Hvornår	Fjerde kvartal 2025
Virkning	En retfærdig betaling i detailkontrakter for fleksibilitet fra forbrugerne kan nedbringe deres elomkostninger med op til 12-42 % ^{64,65} og skabe fleksibilitet og systemintegrationsfordele på 10-29 mia. EUR . ^{66,67}

Foranstaltning 3: sikring af velfungerende gasmarkeder

Prisen på importeret naturgas har en direkte indvirkning på elpriserne og øger markedsudsving. Engrospriserne på gas i EU er ikke helt vendt tilbage til niveauet før krisen og er i gennemsnit næsten fem gange højere end i USA sammenlignet med en to til tre gange

⁶² [Energy and climate transition: How to strengthen the EU's competitiveness](#), Business Europe, juli 2024.

⁶³ [Demand-side flexibility: Quantification of benefits in the EU](#), DNV for smartEn, september 2022.

⁶⁴ [2024 Market monitoring report on energy retail and consumer protection](#), ACER-CEER, september 2024 (SE-casestudie).

⁶⁵ De fleste husholdninger, der investerer et årligt beløb på 50-145 EUR i systemer til styring af energi i hjemmet (HEMS), der gør brug af fleksible energisystemer (såsom varmepumper med solceller, solceller med batterilagring eller elektriske køretøjer), vil opnå omkostningsbesparelser. [Dodging the electricity price hike: Can demand-side flexibility compensate for spot price increases for households in Germany?](#), Stute o.a. (Fraunhofer Research Institute), februar 2024.

⁶⁶ [Energy efficiency 2.0 – Engineering the future energy system](#), Danfoss Impact Issue nr. 4, 2023.

⁶⁷ [Demand-side flexibility: Quantification of benefits in the EU](#), DNV for smartEn, september 2022.

højere pris før krisen.⁶⁸ Denne prisforskel påvirker den europæiske industris konkurrenceevne.

Gasmarkedernes betydning for vores økonomi gør det afgørende at sikre, at disse markeder fungerer optimalt. Der er behov for fuldt myndighedstilsyn og tæt samarbejde mellem energi- og finanstilsynsmyndighederne for at forhindre markedsmanipulation og lukke eventuelle smuthuller i forbindelse med manglende gennemsigtighed, informationsasymmetri og risiko for markedsconcentration. Tidligere på måneden nedsatte Kommissionen derfor en taskforce for gasmarkedet, der skal foretage en grundig gennemgang af EU's naturgasmarkeder og om nødvendigt træffe foranstaltninger til at sikre, at de fungerer optimalt, og forhindre en handelspraksis, der forvrider markedsbaseret prisfastsættelse, idet der tages ved lære af erfaringerne fra energikrisen.

For hurtigt at kunne håndtere ulovlig adfærd på gasmarkederne bør energi- og finanstilsynsmyndighederne være effektivt rustet til at overvåge markedsudviklingen, opdage og forfølge eventuelle tilfælde af markedsmisbrug (dvs. markedsmanipulation og insiderhandel). Samarbejdet om håndhævelse og datadeling mellem de nationale energi- og finanstilsynsmyndigheder og mellem ACER og ESMA skal styrkes og bringes op på næste niveau. Medlemsstaterne skal sikre, at de regulerende myndigheder har alle de nødvendige beføjelser til at forfølge og sanktionere markedsmisbrug, og udstyre dem med ressourcer til at prioritere undersøgelser på dette område. Desuden bør ACER fuldt ud anvende sine nye grænseoverskridende undersøgelsesbeføjelser til at støtte de nationale regulerende myndigheder på energiområdet.

Hvad	Sikring af velfungerende gasmarkeder
Hvordan	Tidligere på måneden nedsatte Kommissionen en taskforce for gasmarkedet til at foretage en grundig gennemgang af EU's naturgasmarkeder og om nødvendigt træffe foranstaltninger til at sikre en optimal markedsfunktion og forhindre en handelspraksis, der forvrider markedsbaseret prisfastsættelse, idet der tages ved lære af erfaringerne fra energikrisen. Kommissionen vil iværksætte en bred høring af interessenter for at vurdere behovet for yderligere lovgivningsmæssige ændringer med henblik på at sikre et fuldstændigt og gnidningsløst myndighedstilsyn, tilpasse og styrke reglerne for energi og de finansielle markeder (MiFID/REMIT) og mindske den administrative byrde for virksomheder, der handler med energi på de finansielle markeder (fælles rapportering). Høringen kommer til at dække forskellige aspekter af den lovgivningsmæssige struktur ⁶⁹ , energi- og finanstilsynsmyndighedernes fælles tilsynstilgang og oprettelsen af en fælles harmoniseret database over alle relevante markedsdata med fuld adgang for alle reguleringsmyndigheder. Den vil også omfatte visse aspekter af spotmarkedernes funktion, herunder anvendelsen af krav svarende til kravene i det finansielle regelsæt for spotenergibørser.
Hvornår	Arbejdet i taskforcen for gasmarkedet skal være afsluttet i fjerde kvartal 2025.
Virkning	Udviklingen i gasimportkontrakter fra olieindeksering til prissætning på grundlag af

⁶⁸ [Decarbonising for competitiveness: four ways to reduce European energy prices](#), Bruegel, december 2024. Det bør bemærkes, at USA råder over en betydelig indenlandsk naturgasudvinding, og det forventes derfor, at landet har delvist lavere engrospriser på gas end EU.

⁶⁹ Herunder parametrene for anvendelsen af den såkaldte undtagelse for accessoriske aktiviteter, reglerne om afbrydere og positionslofter, de krav, der gælder for markedspladser og markedsdeltagere, samt visse aspekter af spotmarkedernes funktion (f.eks. anvendelsen af krav svarende til kravene i det finansielle regelsæt for spotenergibørser).

konkurrencen mellem gasleverandører har allerede sparet EU for ca. 67 mia. EUR i løbet af det seneste årti.⁷⁰ Integrationen af EU's gasmarked skaber nettofordele med hensyn til priskonvergens og gennemsigtighed.⁷¹ Taskforcen for gasmarkedet vil fokusere på at sikre velfungerende gasmarkeder og markedsbaseret prisdannelse på disse markeder.

Alternativer til naturgasimport bør undersøges, når det er muligt, navnlig via elektrificering eller fremme af produktionen af biogas og biometan i overensstemmelse med REPowerEU. Efterspørgselsaggregering og fælles indkøb kan spille en afgørende rolle i at fremskynde markedsskabelsen for energikilder og de nødvendige materialer til produktion af ren energi. Ved at aggregere deres efterspørgsel og vedtage fælles indkøbsstrategier i overensstemmelse med EU's konkurrenceregler kan EU-købere udnytte deres kollektive økonomiske vægt, styrke deres forhandlingsposition og forhandle sig frem til bedre vilkår med leverandørerne. Denne tilgang blev også anvendt af Japan, som har en mangeårig politik om at støtte investeringer i eksportinfrastruktur i lande, der producerer flydende naturgas (LNG). EU's fælles købekraft bør udnyttes ved at undersøge muligheden for mere langsigtede kontraktlige forpligtelser for at gøre priserne mere stabile, f.eks. ved at sikre rettigheder til flydendegørelse af gas eller købsoptioner. Med tanke på EU's konkurrenceevne, geopolitiske overvejelser og klimamål kan EU og/eller medlemsstaterne også bistå EU-importører med at investere direkte i eksportinfrastruktur i udlandet og yde præferencelån til private investorer.

En bedre koordinering mellem medlemsstaterne og mere fleksible fyldningsforløb med støtte fra Kommissionen kan endvidere bidrage til at mindske systemstress og undgå markedsforvridninger i forbindelse med genpåfyldning af gaslagre og støtte genpåfyldning på bedre indkøbsbetingelser og forsyningssikkerhed.

Hvad	Udnyttelse af EU's købekraft for at opnå bedre vilkår for importeret naturgas
Hvordan	Kommissionen vil: - straks samarbejde med pålidelige LNG-leverandører om at identificere yderligere omkostningseffektiv import fra eksisterende og fremtidige LNG-eksportprojekter - bl.a. foreslå aggregering af efterspørgslen for EU-virksomheder til indgåelse af forarbejdningsaftaler på LNG-anlæg i hele verden og LNG-forsyningsoptionskontrakter med betroede LNG-producenter - undersøge muligheder, der rækker ud over aggregering af efterspørgslen, og undersøge andre tilgange (f.eks. den japanske model).
Hvornår	Første til andet kvartal 2025
Virkning	EU-købernes bedre muligheder for at sikre LNG-mængder i henhold til langsigtede kontrakter kan beskytte mod prisudsving og give adgang til lavere priser, hvilket bringer EU's priser tættere på verdensmarkedspriserne. Beskyttelse af EU's købere mod prisudsving på fossile brændstoffer kan føre til en betydelig kortsigtet reduktion af detailpriserne .

⁷⁰ [Despite short-term pain, the EU's liberalised gas markets have brought long-term financial gains](#), IEA, 2021.

⁷¹ [European natural gas markets: taking stock and looking forward](#), Chyong, marts 2019.

Foranstaltning 4: energieffektivitet – energibesparelser

Energieffektivitet bidrager i høj grad til energi til overkommelige priser i industrien og husholdningerne og til industriens konkurrenceevne. Den begrænser virkningen af høje, volatile energipriser på forbrugernes regninger. EU's industri har nedbragt sit energiforbrug med ca. 20 % siden 2000, samtidig med at den har øget sin industriproduktion. Der skal anvendes energieffektivitetsløsninger til at tackle de udfordringer, som EU står over for. Fremme af et indre marked for energieffektivitetstjenester vil hjælpe europæerne med at drage fordel af tjenester, der kan hjælpe dem med at reducere deres energiregninger til den bedste pris, navnlig med hensyn til høje startomkostninger.⁷² Et styrket marked for leverandører af energieffektivitet kan give flere virksomheder adgang til rådgivning om effektive løsninger, f.eks. til genbrug af deres procesvarme.

Hvad	Et energieffektivitetsmarked af europæisk dimension
Hvordan	Gennem den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet vil Kommissionen forbedre adgangen til kapital og skabe finansielle incitamenter til støtte for markedsaktører, der leverer energieffektivitetsløsninger til virksomheder. Kommissionen vil undersøge mulighederne for yderligere at støtte EIB-Gruppens program for energieffektivitet i SMV'er , som har til formål at øge europæiske SMV'ers konkurrenceevne, fremme indførelsen af energieffektive og vedvarende løsninger og opbygge modstandsdygtighed over for klimaændringer. Kommissionen vil i samarbejde med EIB-Gruppen undersøge muligheden for at oprette en EU-garantiordning med det formål at fordoble energieffektivitetstjenesterne. Der er forventninger om et pilotprogram , der potentielt bliver del af InvestEU-blandingsoperationen med LIFE CET med henblik på teknisk bistand, i 2026. Dette vil kræve yderligere InvestEU-midler, der skal opnås ved at optimere anvendelsen af den EU-garanti, der i øjeblikket er til rådighed inden for rammerne af forskellige EU-mandater, herunder mandater fra den foregående programmeringsperiode.
Hvornår	Første plan for en garantiordning i fjerde kvartal 2025. Lancering af partnerskabet i tredje kvartal 2025. Vurdering af et EU-dækkende marked for en ordning for certificering af energibesparelser senest i fjerde kvartal 2025.
Virkning	Forøgelse af udbuddet af finansieringsløsninger for energieffektive produkter. Dette vil ske gennem energitjenesteselskabers (ESCO) ⁷³ tjenester med det formål at fordoble ESCO-markedet til op til 4-6 mia. EUR om året , hvilket muligvis giver forbrugerne mulighed for at opnå besparelser i størrelsesordenen 25-30 % for bygningsrenoveringer og op til 70-80 % ⁷⁴ inden for offentlig belysning, hvilket reducerer energiregningerne.

For det andet **nedbringer energieffektive produkter energiregningen med øjeblikkelig virkning**. De mange produkter, der ikke opfylder kravene, og som importeres fra lande uden for EU, skader imidlertid EU-leverandørernes konkurrenceevne og mindsker fordelene for borgere og virksomheder.

⁷² EU's finansiering af energieffektivitetsforanstaltninger i boliger, virksomheder og offentlig infrastruktur gennem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og samhørighedspolitikken (tildelingen under den nuværende FFR) beløb sig til 4,9 mia. EUR til intelligente energisystemer, 8,9 mia. EUR til vedvarende energi og 21,8 mia. EUR til energi.

⁷³ Et energitjenesteselskab (ESCO) er en organisation, der tilbyder energitjenester, herunder gennemførelse af energieffektivitetsprojekter eller projekter for vedvarende energi, ofte på nøglefærdig basis.

⁷⁴ [Energy Performance Contracting in the EU – 2020-2021](#), Det fælles Forskningscenter, 2021.

Hvad	Giv forbrugerne adgang til mere effektive apparater og produkter med længere levetid
Hvordan	Medlemsstaterne, de nationale markedsovervågningsmyndigheder og toldmyndighederne bør styrke den nationale markedsovervågning og håndhævelse , herunder med hensyn til told og onlinemarkedspladser. I overensstemmelse med meddelelsen om e-handel støtter EU deres foranstaltninger og yderligere samarbejde med onlinemarkedspladser. Kommissionen ajourfører EU's regler om energimærkning og miljøvenligt design , udveksler bedste praksis, forbedrer IT-værktøjer ⁷⁵ og gør det lettere for operatørerne at overholde reglerne gennem klarere oplysninger og vejledning. Medlemsstaterne bør overveje at gøre brug af incitamenter for forbrugerne til at udskifte deres gamle husholdningsapparater med energieffektive alternativer.
Hvornår	Straks
Virkning	EU's regler for det indre marked for energieffektive apparater og produkter skønnes at have medført besparelser på omkring 120 mia. EUR på energiregninger i 2023 . Besparelserne skønnes at stige til ca. 162 mia. EUR i 2030 . ⁷⁶ Det årlige tab estimeres fortsat til at ligge på 10 % (dvs. over 10 mia. EUR) som følge af salg af produkter, der ikke opfylder kravene. ⁷⁷

Søjle II: fuldførelse af energiunionen

På trods af vores succes med at opbygge et sammenkoblet energimarked er arbejdet med den ægte energiunion stadig i gang. Da EU står over for stigende energiomkostninger, der lægger en byrde på husholdningerne og hæmmer industriens konkurrenceevne – navnlig med konsekvenser for de energiintensive sektorer – er det indlysende, at der er behov for en transformativ tilgang. Derfor er vi nødt til fortsat at arbejde på langsigtede strukturelle foranstaltninger til generering af den renere og billigere energi, vi har brug for, som yderligere vil føre os ind i en ægte energiunion, herunder øgede investeringer i forskning og innovation inden for rene energiløsninger. EU skal gøre fremskridt i retning af elektrificering og et fuldt integreret indre marked for energi, idet samkøringsmålene nås, og komplementariteten mellem medlemsstaterne udnyttes med henblik på at skabe en ægte energiunion, der er til gavn for alle.

Denne handlingsplan er det første skridt i retning af større samkøring og mere integration. Derfor vil Kommissionen i de kommende måneder iværksætte en række initiativer, der har til formål at styrke forvaltningen af energiunionen, udbrede ren energi, forbedre vores forsyningssikkerhed og reducere borgernes og virksomhedernes regninger.

Foranstaltning 5: fuldførelse af energiunionen

Med udgangspunkt i REPowerEU-planens succes, som satte skub i ren elproduktion og diversificerede energiforsyninger, vil en ny **handlingsplan for elektrificering** (første kvartal 2026) og en **strategi for opvarmning og køling** (første kvartal 2026) yderligere støtte disse mål. Ambitiøs **elektrificering** af energisystemet og udbygning af rene produktionskilder **vil**

⁷⁵ <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>, <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/market-surveillance>.

⁷⁶ Ecodesign Impact Accounting Status Report 2024, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/b29b3be3-8085-4e2f-8095-74ad98d9166c/details>, tabel 2 og figur 2.

⁷⁷ Kommissionens [meddelelse om arbejdsplanen for miljøvenligt design og energimærkning 2022-24](#) (2022/C 182/01).

øge energisektorens energieffektivitet i det hele taget, **hjælpe med at dekarbonisere** den industrielle sektor, mobilitetssektoren samt opvarmnings- og kølingssektoren **og støtte udbredelsen af ren og indenlandsk energiproduktion**. I 2030 vil disse initiativer reducere vores afhængighed af fossile brændstoffer og potentielt spare milliarder årligt. Skattefradrag for industriel elektrificering kan fremme elektrificering og hjælpe EU's industri med at blive mere konkurrencedygtig ved at støtte prisoverkommeligheden af sådant udstyr, øge salget og tilskynde forbrugerne til at vælge sådanne løsninger.

Digitalisering udgør en anden kilde til besparelser for forbrugerne, men også en potentiel sårbarhed. Kommissionen vil vedtage en **strategisk køreplan for digitalisering og kunstig intelligens (AI) for energisektoren** i 2026 for at fremskynde udbredelsen af europæiske AI-løsninger på områder såsom optimering af elnettet, energieffektivitet i bygninger og industri og fleksibilitet på efterspørgselssiden. Desuden vil den fremme AI-drevet forskning og innovation ved at forbinde nystartede virksomheder med energiselskaber og samtidig sikre solide garantier for cybersikkerhed, databeskyttelse og -sikkerhed. Kommissionen vil også **undersøge datacentrenes stigende energiforbrug**^{78,79} og fremme deres bæredygtige integration i energisystemet. Datacentre kan øge presset på energisystemet og drive energipriserne op, navnlig i betragtning af datacentrenes kapacitet til at overbyde andre energiforbrugere med hensyn til adgangen til energi.

På samme tid bidrager EU's **strategiske energiteknologiplan (SET-planen)** til at afhjælpe den nuværende fragmentering i EU's forsknings- og innovationsporteføljer for ren energi og elektrificering. Der skal stadig gøres en større indsats for at nå EU's mål for offentlige og private udgifter på 3 % af BNP.^{80,81} Kommissionen vil fremme innovation, navnlig gennem koordinering med medlemsstaterne via styringsgruppen for SET-planen, der er nedsat i henhold til forordningen om nettonulindustri.⁸² For at støtte fusion som en innovativ, dekarboniseret energikilde for fremtiden vil der blive fremsat et forslag om en **fusionsstrategi**, der indbefatter oprettelse af et offentlig-privat partnerskab (OPP) for at fremskynde kommercialiseringen.

For at opfylde sine energi- og klimamål har EU brug for over 570 mia. EUR om året mellem 2021 og 2030 og 690 mia. EUR om året fra 2031 til 2040 til investeringer i vedvarende energi, herunder solenergi, vindkraft og biomasse, energieffektivitet og netkapacitet. Kommissionen vil også vurdere investeringsbehovene inden for kerneenergi⁸³ og fremme investeringer i næste generation af rene energiteknologier såsom nuklear fusion, forbedret geotermisk energi og solid state-batterier samt i eksisterende kapaciteter såsom til renovering. Selv om størstedelen af investeringerne skal komme fra privat kapital, skal den offentlige finansiering målrettes bedre for at mobilisere private investeringer ved at mindske risikoen ved strategiske projekter, navnlig gennem garanti- og egenkapitalinstrumenter. Kommissionen vil afhjælpe investeringsunderskuddet og mobilisere privat kapital til energiomstillingen med en **investeringsstrategi for ren energi** og vil præsentere et **ajourført vejledende kerneenergiprogram (PINC)**.

⁷⁸ Digital infrastruktur tegner sig for ca. 3,5 % af elforbruget i EU, hvor datacentre står for ca. 70 %. [Energy consumption in data centres and broadband communication networks in the EU](#), Det fælles Forskningscenter, 2024.

⁷⁹ [Why European data centres are set for major growth](#), Morgan Stanley & Co., juli 2024.

⁸⁰ [Det Europæiske Råds konklusioner af 23. marts 2023 \(EUCO 4/23\)](#).

⁸¹ Meddelelse fra Kommissionen om [revisionen af den strategiske energiteknologiplan \(SET\)](#) (COM(2023) 634 final).

⁸² [Forordningen om nettonulindustri](#) (EU) 2024/1735.

⁸³ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/green.html.

Gennemførelsen af en ægte energiunion kræver først og fremmest et **fuldt integreret energimarked** kombineret med en **sammenhængende forvaltningsramme**, der bringer målene på nationalt plan og EU-plan i overensstemmelse med hinanden og sikrer, at beslutninger af grænseoverskridende og EU-relevans træffes på det rette niveau. Med henblik herpå vil Kommissionen udstede en **hvidbog om dybere integration af elektricitetsmarkedet** inden begyndelsen af 2026.

Dertil kommer, at **nationale energi- og klimaplaner** skal udvikle sig til strategiske investeringsplaner, der fremmer investeringsforudsigelighed, forbrugertillid, innovation og markedsvækst for rene teknologier. Kommissionen vil foreslå en revision af forvaltningsforordningen for at forenkle, styrke og modernisere **forvaltningen af energiunionen og klimaindsatsen**⁸⁴ med henblik på at forberede Europa på den energi- og klimapolitiske ramme for perioden efter 2030. Desuden kan regionale initiativer som initiativet om samarbejde om energi og clean tech i Middelhavsområdet spille en rolle i at støtte fremstilling af ren teknologi.

Energipriserne kan variere betydeligt mellem medlemsstaterne. For at forbedre koordineringen i hele energiunionen og styrke forvaltningen af elsystemet vil Kommissionen oprette en **taskforce for energiunionen**. Taskforcen, som vil bestå af højtstående repræsentanter for Kommissionen, relevante EU-organer, medlemsstaterne og interessenter efter behov, vil undersøge og identificere tekniske eller lovgivningsmæssige tilpasninger og regelmæssigt aflægge rapport til formanden for Kommissionen, Det Europæiske Råd, Energirådet og Europa-Parlamentet.

Til støtte for dette arbejde vil Kommissionen styrke sit **fokus på at vurdere konsekvenserne af relevante initiativer for energi til overkommelige priser for husholdninger og virksomheder**. Resultatet af de relevante analyser – om muligt med inddragelse af eksterne eksperter – vil blive afspejlet på passende vis i konsekvensanalyser af nye lovgivningsinitiativer og revisioner af den eksisterende lovgivning. Den vil supplere de oplysninger, som Kommissionen regelmæssigt offentliggør om virkningerne af sine initiativer gennem forskellige rapporter som rapporten om status over energiunionen⁸⁵ og rapporterne om energipriser og -omkostninger.⁸⁶

Hvad	En fuldstændig energiunion
Hvordan	Kommissionen vil: - lancere en taskforce for energiunionen - offentliggøre en hvidbog om dybere integration af elektricitetsmarkedet - revidere forordningen om forvaltning af energiunionen - præsentere en investeringsstrategi for ren energi, et ajourført vejledende kerneenergiprogram (PINC) og en fusionsstrategi - fremsætte en handlingsplan for elektrificering, en strategisk køreplan for digitalisering og kunstig intelligens i energisektoren og en strategi for opvarmning og køling.
Hvornår	2025 : taskforcen for energiunionen, investeringsstrategien for ren energi og PINC. Frem til medio 2027 for de øvrige initiativer.
Virkning	Dybere integration af elektricitetsmarkedet, idet der indledes en dialog om den

⁸⁴ [Forordningen om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen](#) (EU) 2018/1999.

⁸⁵ F.eks. [State of the Energy Union Report 2024](#) (COM(2024) 404 final).

⁸⁶ [Energy prices and costs in Europe – European Commission](#).

fremtidige udvikling af markedet, og **oprettelse af en taskforce for energiunionen.**

Forhindring af kraftige stigninger i systemomkostninger på op til 103 milliarder EUR senest i 2040, hvis der ikke træffes nogen foranstaltninger.⁸⁷

Øgede investeringer og reducerede omkostninger ved at mindske risikoen ved kapital, dvs. reducere de potentielle risici, der er forbundet med investeringer, lette den administrative byrde i forbindelse med planlægning og rapportering og forbedre medlemsstaternes koordinering af politikudformningen, hvilket sikrer investeringssikkerhed for 2040 og **gør de nationale energi- og klimaplaner til reelle investeringsplaner.**

Fremskyndelse af elektrificeringen med 40 % i 2030⁸⁸ og udnyttelse af fleksibiliteten fra elektrificeringen af varme-, transport- og brintsektorerne, hvilket kan medføre årlige **omkostningsbesparelser i forbindelse med energisystemet på 32 mia. EUR i 2030.⁸⁹**

Tovejsopladning af elektriske køretøjer alene kan spare **9,7 mia. EUR.⁹⁰**

Forbedring af opvarmnings- og køleeffektiviteten ved at opskalere varmegenvinding, genbrug og udbredelse af varmepumper. Udbygningen af genvindingen af spildvarme i industrielle processer og energitjenester kan forbedre systemeffektiviteten og reducere omkostningerne. Bredere **anvendelse af varmepumper og højere effektivitet i hjemmene kan nedbringe udgifterne til import af fossile brændstoffer med 60 mia. EUR senest i 2030, samtidig med at efterspørgslen efter andre energibærere mindskes, og priserne stabiliseres.**

Udnyttelse af digitaliseringen til at reducere elsektorens omkostninger,⁹¹ idet øget effektivitet medfører anslåede besparelser på 5 % inden for drift og vedligeholdelse, 5 % inden for elproduktion og 5 % inden for nettab.⁹²

Søjle III: tiltrækning af investeringer og sikring af leveringer

En ægte energiunion baseret på hjemmeproduceret ren energi til overkommelige priser til alle europæiske forbrugere kræver betydelige investeringer i løbet af det næste årti og en robust forvaltning. Der er brug for et stærkt politisk lederskab og engagement og et inklusivt samarbejde mellem alle aktører i energiværdikæden for hurtigt at kunne gennemføre denne handlingsplan i fællesskab.

Foranstaltning 6: etablering af en trepartskontrakt om energi til overkommelige priser for Europas industri

Voksende usikkerhed på markedet kan skabe betydelige udfordringer for projektudviklere og kan forsinke eller virke hæmmende for investeringer. For at modvirke dette kan regeringer, energiproducenter og energiforbrugende industrier sammen skabe et gunstigt investeringsklima for et økonomisk overkommeligt og bæredygtigt energisystem og en

⁸⁷ [Redispatch and Congestion Management](#), Det Fælles Forskningscenter, maj 2024.

⁸⁸ Fra 2024 tegner elektricitet sig for ca. 23 % af EU's endelige energiforbrug. 32-33 % inden 2030 er baseret på modellering af energisystemet ved hjælp af PRIMES og POTEnCIA. Det endelige energiforbrug, der anvendes til at udlede intervallet, svarer til Eurostats definitioner (*nrg_ind_fecf*), dvs. inkl. industri, transport, husholdninger, tjenesteydelser, landbrug og omgivende varme fra varmepumper og undtagen international luftfart og maritim bunkring.

⁸⁹ [Mission Solar 2040: Europe's Flexibility Revolution](#), SolarPower Europe, juni 2024.

⁹⁰ [Potential of a full EV-power-system-integration in Europe](#), T&E udført af Fraunhofer ISE & ISI, oktober 2024.

⁹¹ [Implications of digitalisation on future electricity market design](#), Oxford Institute for Energy Studies, april 2023.

⁹² [Strategic analysis and development plan design on digital transformation in the energy industry](#), Liu & Lu, 2021.

konkurrencedygtig industrisektor, samtidig med at det sikres, at der bevares og skabes kvalitetsjob, som understreget i Antwerpenerklæringen.

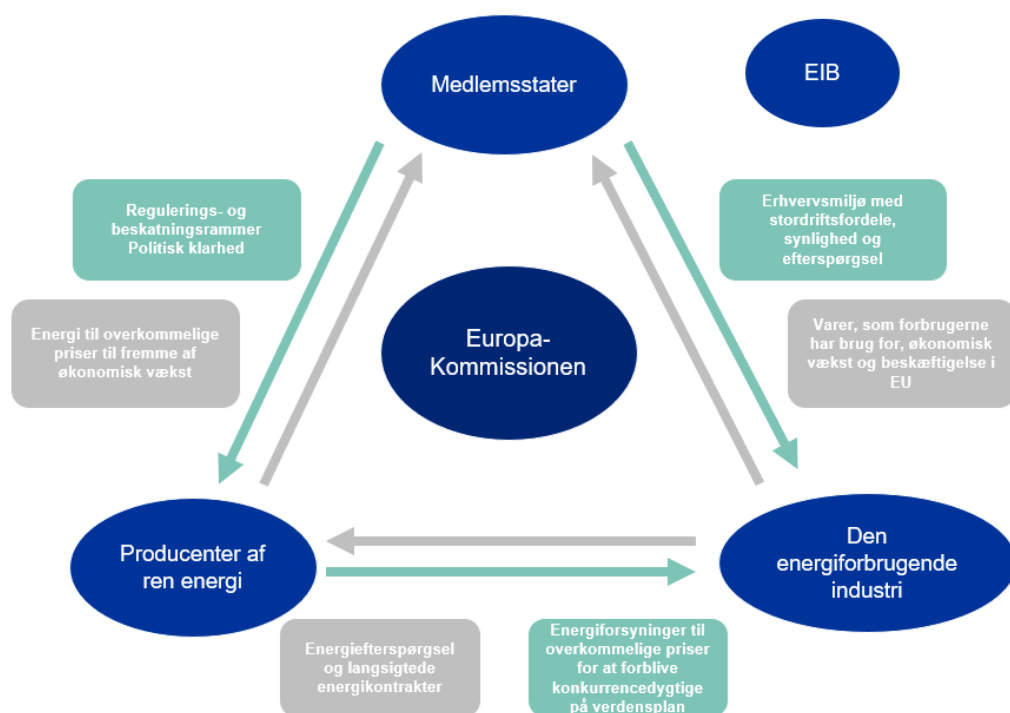
- ❖ **Producenter af ren energi har brug for stordriftsfordele og sikkerhed for efterspørgslen** for at sikre en langsigtet planlægning, hvilket bidrager til at reducere risici for investorer og projektomkostninger. Denne sikkerhed vil også være til gavn for **producenter i forsyningskæden**, f.eks. producenter af transformerstationer eller kabler til netprojekter, hvilket giver dem mulighed for at investere i ny produktionskapacitet i Europa og tilbyde lavere priser. Det vil f.eks. gøre det muligt for udviklere af store solenergi- eller havvindmølleprojekter at sikre forsyningskæder og købe til lavere omkostninger.
- ❖ **Den energiforbrugende industri og navnlig den energiintensive industri har brug for sikkerhed med hensyn til energiforsyningen og priserne** for at kunne planlægge deres produktion og træffe de investeringsbeslutninger, der er afgørende for deres transformation. Stålintustrien har f.eks. brug for langsigtet sikkerhed med hensyn til elforsyningen og priserne for at kunne investere i elektrificering af produktionsprocesser. Til gengæld kan den energiintensive industri give energiproducenterne afsætningssikkerhed ved at indgå langsigtede kontrakter.
- ❖ **EU og medlemsstaternes regeringer kan mindske risikoen igennem stabile lovgivningsmæssige rammer og foranstaltninger til fremme af investeringer.** Denne **forudsigelighed** for projektudviklere og forsyningskæder bidrager til at mindske investeringsrisikoen og nedbringe omkostningerne for virksomheder og husholdninger. Det kan f.eks. gøres ved **at forpligte sig til en mere langsigtet, pålidelig og detaljeret tidsplan for auktioner** for projekter om ren energi og ved at stole på **støttende udbudsbetingelser**, der afspejler forordningen om nettonulindustriens **principper for modstandsdygtighed, sikkerhed og bæredygtighed**.

I denne henseende har erfaringerne med vindchartret⁹³ og solchartret⁹⁴ vist merværdien ved at samle institutionelle og økonomiske aktører med henblik på at tage afgørende skridt til at opbygge en konkurrencedygtig værdikæde i nøglesektorer inden for omstillingen til ren energi.

På baggrund af disse erfaringer kan **en bredere trepartskontrakt om energi til overkommelige priser samle disse forpligtelser** og skabe et investeringsklima, der understøtter omkostningseffektiv energiproduktion, pålidelig energiforsyning og langsigtet økonomisk vækst for alle interessenter.

⁹³ [European Wind Charter](#).

⁹⁴ [European Solar Charter](#).

Figur 4. En trepartskontrakt om energi til overkommelige priser for Europas industri

Hvad	En trepartskontrakt om energi til overkommelige priser mellem den offentlige sektor, herunder finansielle institutioner, udviklere af ren energi og den energiforbrugende industri.
Hvordan	En bred trepartskontrakt vil: - skabe forudsigelighed og stordriftsfordele for energiproducenter, som vil opnå en sikker aftager til deres produktion, og for energikøbere, som kan drage fordel af en økonomisk overkommelig og stabil energiforsyning - støtte sektorens forretningsmodeller takket være den støtte, som Kommissionen, EIB og medlemsstaterne har ydet, og som vil sætte dem i stand til at mindske investeringsrisikoen og skabe vækst. Dette vil omfatte sektorkontrakter for visse sektorer (f.eks. brint, syntetiske brændstoffer, batterier, havbaseret vindkraft, solenergi, net).
Hvornår	2025
Virkning	Øget gennemsigtighed, synlighed og sikkerhed for producenter og den energiforbrugende industri, støtte til investeringsbeslutninger og nedbragte omkostninger og energipriser

Søjle IV: forberedelse på potentielle energikriser

Den seneste energikrise – den alvorligste krise, Europa hidtil har været vidne til – har understreget betydningen af koordinering på EU-plan i forbindelse med håndteringen af prisstigninger på det indre marked. For at øge modstandsdygtigheden over for en eventuel fremtidig energikrise har medlemsstaterne brug for redskaber til en effektiv indsats, og rammen for forsyningssikkerhed skal styrkes ved at indarbejde erfaringerne fra den seneste udvikling.

Foranstaltning 7: skabelse af forsyningssikkerhed med henblik på prisstabilitet

Stabile energiforsyninger er afgørende for økonomisk modstandsdygtighed, fortsat adgang til energi til overkommelige priser og forhindring af ekstreme prisudsving. Forstyrrelser af energiforsyningen som følge af geopolitiske spændinger, cyberangreb, forsætlige angreb eller ekstreme vejrforhold truer prisoverkommeligheden. Der er behov for nye lovgivningsmæssige rammer for at øge modstandsdygtigheden i EU's energisystem og begrænse udsvingene i energipriserne.

Hvad	Bidrag til prisstabilitet gennem en ramme for energisikkerhed, der tager hensyn til erfaringerne fra energikrisen
Hvordan	Kommissionen vil fremsætte et lovgivningsforslag om en revision af EU's nuværende lovgivningsmæssige rammer for energisikkerhed
Hvornår	I begyndelsen af 2026
Virkning	Bedre adgang til energiforsyninger til enhver tid og bedre forberedelse på perioder med pres på forsyningen kan være med til at mindske prisudsving og sikre lavere priser

Foranstaltning 8: priskriseberedskab

Elektricitetsdirektivet og gasdirektivet indeholder bestemmelser, der giver Rådet mulighed for at erklære en priskrise efter forslag fra Kommissionen, når visse ekstraordinære krisebetingelser er opfyldt. I disse situationer spiller nedbringelsen af efterspørgslen på visse tidspunkter en central rolle med hensyn til at afbøde virkningerne af energikriser. **Ordninger til at mindske spidsbelastningsefterspørgslen, hvor forbrugerne betales af deres leverandør for at reducere forbruget på visse tidspunkter**, vil også kunne anvendes uden for krisetider og vil kunne aktiveres allerede fra i dag. Erfaringerne i flere medlemsstater viser, at forbrugerne i ekstraordinære perioder med systemstress og høje priser er villige til frivilligt at reducere efterspørgslen.

Hvad	Forhindring af prisstigninger under energikriser
Hvordan	Kommissionens vejledning til medlemsstaterne om udvikling og gennemførelse af ordninger til at mindske spidsbelastningsefterspørgslen ved at indføre forbrugerincitamenter. Transmissionssystemoperatører indfører og aktiverer foranstaltninger til at mindske energiefterspørgslen i spidsbelastningsperioder og flytter forbruget til et senere tidspunkt.
Hvornår	Er i gang og skal indføres under prisstigninger/i perioder med systemstress
Virkning	Lavere priser i perioder med spidsbelastning i energiefterspørgslen, lavere prisudsving og kontrol med de endelige energiregninger

For det andet i de tilfælde, hvor **flaskehalse i nettet** eller kapacitetsbegrænsninger i alvorlig grad hindrer energistrømmene, er det nødvendigt med et tæt samarbejde med transmissionssystemoperatørerne og de nationale regulerende myndigheder for **midlertidigt at øge den tilgængelige grænseoverskridende samkøringskapacitet i visse situationer** (f.eks. regional priskrise som i 2024 i Sydøsteuropa), der sikrer, at energien når ud til de mest berørte områder. **Afbrydelser grundet vedligeholdelse skal koordineres på en hensigtsmæssig måde** inden for det indre energimarked, således at unødvendige virkninger af sådanne afbrydelser for nabomedlemsstater undgås.

Hvad	Øget grænseoverskridende adgang til billig elektricitet
Hvordan	Samarbejde med transmissionssystemoperatører og nationale regulerende myndigheder for at sikre midlertidig forøgelse af den disponible grænseoverskridende kapacitet i

	visse situationer og korrekt koordinering og planlægning af vedligeholdelsesbetingede afbrydelser på tværs af grænserne for at undgå begrænsninger i elektricitetsstrømmen
Hvornår	Når det er nødvendigt, f.eks. i forbindelse med visse regionale priskriser
Virkning	Sikring af, at grænseoverskridende handel med elektricitet maksimeres i krisesituationer for at afbøde lokale prisstigninger på bestemte markeder

Da naturgas overordnet set forventes at forblive den vigtigste prissætter på elmarkedet i de kommende år i EU, er Kommissionen parat til at støtte medlemsstaterne ved udformningen af statsstøtteforanstaltninger for at sætte dem i stand til at imødegå ekstreme prisstigninger og ekstraordinære prismiljøer med henblik på at afkoble omregningen af høje gaspriser til elpriser baseret på afprøvede modeller i nødsituationer.

5. KONKLUSIONER OG DET VIDERE FORLØB

Handlingsplanen for energi til overkommelige priser indeholder otte konkrete kortsigtede foranstaltninger til **skabelse af en ægte energiunion med hensyn til konkurrenceevne, prisoverkommelighed, sikkerhed og bæredygtighed**. Gennemførelsen af denne transformative handlingsplan vil kræve inddragelse af alle aktører: i) koordinering af EU med instrumental støtte fra Europa-Parlamentet og Rådet for at sikre effektive og pragmatiske lovgivningsmæssige rammer, ii) medlemsstaternes faste samarbejde om at gennemføre foranstaltningerne på stedet og sikre, at planens fulde potentiale kommer borgerne til gode, iii) aktiv inddragelse af interessenter: vores industri og virksomheder, vores arbejdstagere, vores innovatorer og vores borgere og iv) inddragelse på højeste politiske niveau gennem en taskforce for energiunionen.

Kommissionen vil gennemføre, overvåge og rapportere om de fremskridt, der er gjort med hensyn til at gennemføre handlingsplanen i fremtidige rapporter om **status over energiunionen**. Kommissionen vil regelmæssigt orientere Europa-Parlamentet og Rådet (energi) om fremskridtene og drøfte virkningerne.

Vi står over for betydelige udfordringer. Vi har dog også en enorm styrke. Sammen har vi opbygget robuste net og det mest integrerede energinet i verden. Vi har skabt en stærk produktionsbase, en højt kvalificeret arbejdsstyrke, avancerede teknologier og stærke lovgivningsmæssige rammer. Vi har holdt fast og gjort fremskridt på vores vej mod dekarbonisering, idet vi har afkoblet vores økonomiske vækst fra vores CO₂-udledning og udvist lederskab i den globale energiomstilling. Med **disse styrker kan vi tackle de udfordringer, som Europa står over for i dag**.

Der er klare årsager til, at vi tager disse udfordringer op. Energi er grundlaget for vores økonomi og vores samfund. Energien udgør en lille brøkdel af vores BNP-udgifter,^{95,96} men er afgørende for hele økonomien. Den sætter gang i de tog, der transporterer os, den opvarmer de huse, vi bor i, og den aktiverer de maskiner, der producerer de varer, vi bruger hver dag. Derudover udgør energi en af grundstenene i vores EU – dette stammer fra den tid,

⁹⁵ EU-landenes udgifter til energi udgør kun 1,1 % af vores BNP-udgifter (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_economic_affairs).

⁹⁶ I gennemsnit udgjorde bruttoimporten af fossile brændstoffer i 2000-2021 ca. 20 % af den samlede vareimport, svarende til 2,8 % af EU's BNP (baseret på Eurostats handelsdata for KN-kode 27). [Impact Assessment report accompanying the Commission Communication on Europe's 2040 climate target \(SWD\(2024\) 63 final](#), del 3/5).

hvor kul og stål var grundpillerne i genopbygningen af Europa. Energien har understøttet væksten i vores økonomi og forbedret europæernes dagligdag lige siden.

Energiproduktion og integration af vores energimarkeder har altid været afgørende for **europæisk enhed**. Fra Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab til udviklingen af energiunionen har energi været **helt afgørende for vores økonomiske stabilitet og en drivkraft for EU-integrationen**. Denne **handlingsplan for energi til overkommelige priser** er styret af **konkurrenceevnekompasset** og understøtter **aftalen om ren industri** og vil gøre det muligt for os at bygge videre på vores styrker, så vi kan frigøre **den reelle værdi af vores energiunion** og bekræfte EU's engagement i en inklusiv energiomstilling **hvor ingen personer eller lokalsamfund lades i stikken**.

BILAG I: SAMMENFATNING AF FORANSTALTNINGER OG TIDSPLAN

Hvad	Hvornår	Af hvem
Søjle I: lavere energiomkostninger		
Foranstaltning 1: mere økonomisk overkommelige elregninger		
Mere effektive netafgifter for at reducere omkostningerne til energisystemet Mere effektive netafgifter for at reducere omkostningerne til energisystemet	Andet kvartal 2025	Kommissionen, medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder
Lavere beskatning af elektricitet og fjernelse af ikke-energirelaterede omkostningskomponenter fra regninger	Fra vedtagelsen Fjerde kvartal 2025 (henstilling)	Medlemsstaterne med støtte fra Kommissionen
Forbrugerne skal have mulighed for at skifte til billigere energileverandører, samtidig med at energifattigdommen bekæmpes	Tredje kvartal 2025	Kommissionen, medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder
Foranstaltning 2: nedbringelse af omkostningerne til elforsyning		
Afkobling af detailelregninger fra høje og svingende gaspriser	Andet kvartal 2025 (EIB) og fjerde kvartal 2025 (vejledning om differencekontrakter)	Kommissionen, EIB, medlemsstaterne
Nedbringelse af godkendelsestiderne for en fremskyndet energiomstilling	Fra vedtagelsen og gennem hele 2025-2026	Kommissionen, medlemsstaterne og de nationale kompetente myndigheder
Fremskyndelse af udvidelsen, moderniseringen og digitaliseringen af net	Første kvartal 2026	Kommissionen, medlemsstaterne, transmissionssystemoperatører
Øge systemfleksibilitet gennem udbredelse af oplagring og fleksibelt	Fra vedtagelsen Andet kvartal 2025	Kommissionen, medlemsstaterne

elforbrug	(statsstøttere­gler) Første kvartal 2026 (NC DR)	
Vejledning om fremme af betaling for fleksibilitet i detailkontrakter	Fjerde kvartal 2025	Kommissionen, medlemsstaterne
Foranstaltning 3: styrkelse af gasmarkederne med henblik på rimelige energipriser		
Sikre fair konkurrence på gasmarkederne	Fjerde kvartal 2025	Kommissionen, medlemsstaterne, ACER, ESMA og de nationale regulerende myndigheder
Udnyttelse af EU's købekraft for at opnå bedre vilkår for importeret naturgas	Første til andet kvartal 2025	Kommissionen i samarbejde med internationale partnere
Foranstaltning 4: energieffektivitet: energibesparelser		
Et effektivitetsmarked af europæisk dimension	Tredje til fjerde kvartal 2025	Kommissionen, EIB, finansielle institutioner, energieffektivitetsindustrier
Giv forbrugerne adgang til mere effektive apparater og produkter med længere levetid	Fra vedtagelsen	Kommissionen, medlemsstaterne, de nationale markedsovervågningsmyndigheder og toldmyndighederne
Søjle II: opbygning af en ægte energiunion		
Foranstaltning 5: fuldførelse af energiunionen		
Lancering af en taskforce for energiunionen	2025	Kommissionen, medlemsstaterne, relevante EU-organer, eksperter
Afhjælpning af investeringsunderskuddet og mobilisering af privat kapital	Andet kvartal 2025	Kommissionen, EIB, InvestEU
Opbygning af et mere integreret energimarked	2026 til medio 2027	Kommissionen, medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og interessenter
Tilvejebringelse af investeringssikkerhed og en forenklet forvaltningsordning for en robust energiunion		Kommissionen
Forøgelse af elektrificeringen		Kommissionen, medlemsstaterne
Øget digitalisering og anvendelse af kunstig intelligens i energisektoren		Kommissionen
Dekarbonisering og integration af opvarmnings- og kølingssektoren til muliggørelse af gasudskiftning		Kommissionen, medlemsstaterne
Søjle III: tiltrækning af investeringer og sikring af leveringer		
Foranstaltning 6: en trepartskontrakt om energi til overkommelige priser for Europas industri		
En trepartskontrakt om energi til overkommelige priser	2025	Kommissionen, medlemsstaterne, EIB, energiproducenter og industrien

Søjle IV: forberedelse på potentielle energikriser		
Foranstaltning 7: forsyningssikkerhed med henblik på prisstabilitet		
Bidrag til prisstabilitet gennem en formålstjenlig ramme for energisikkerhed	I begyndelsen af 2026	Kommissionen
Foranstaltning 8: priskriseberedskab		
Forhindring af prisstigninger under energikriser	Under energikriser	Kommissionen, medlemsstaterne, transmissionssystemoperatører
Øget grænseoverskridende adgang til elektricitet til overkommelige priser	Under energikriser	Kommissionen, de nationale regulerende myndigheder, transmissionssystemoperatører